

**BUDE DOPLNENÁ PREDNÁ STRANA
PROGRAMU ROZVOJA OBCE**

Názov:	Program rozvoja obce Križovany nad Dudváhom na roky 2015 – 2020
Územné vymedzenie:	obec
Územný plán obce schválený:	áno
Dátum schválenia PHSR:	13.01. 2016
Dátum platnosti:	od 13.01.2016 do 31.12.2020
Verzia¹	1.1
Publikovaný verejne:	14.01. 2016

OBSAH

ÚVOD.....	3
1. ANALYTICKÁ ČASŤ.....	7
2. STRATEGICKÁ ČASŤ	46
3. PROGRAMOVÁ ČASŤ.....	50
4. REALIZAČNÁ ČASŤ	57
5. FINANČNÁ ČASŤ.....	60
Zoznam použitých skratiek	62
Zoznam príloh.....	63

¹ Prvé prijaté znenie sa označuje číslom 1.0. V prípade zásadnej zmeny sa ďalšie aktualizované verzie označujú 2.0, 3.0 atď. V prípade malých zmien sa označuje 1.1.

ÚVOD

Vytváranie stratégií rozvoja dnes nie je prirodzenou súčasťou len súkromných subjektov, ale aj verejného sektora a teda aj samospráv. Naplňa sa tým postupné preberanie metód manažérstva a plánovania zo súkromného sektora s cieľom zabezpečenia spokojnosti zákazníkov. S tým samozrejme súvisí aj postupné vnímanie občana ako zákazníka / klienta a príjemcu samosprávou poskytovaných služieb.

Cieľom každej samosprávy by preto malo byť nielen plnenie zákonom stanovených povinností, ale aj v čoraz väčšej miere prihliadanie na konkrétne potreby a očakávania obyvateľov a na kvalitu poskytovaných služieb. Z toho dôvodu je strategické plánovanie nevyhnutnou súčasťou manažérstva samosprávy.

Výstupom strategického plánovania sú strategické dokumenty dlhodobého, strednodobého, či krátkodobého charakteru a to komplexné alebo čiastkové zamerané len na konkrétnu oblasť. Tým najdôležitejším strategickým dokumentom na úrovni obce je plán rozvoja obce, ktorý definuje aj zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov.

Jedná sa o komplexný programový dokument, v ktorom sú definované hlavné rozvojové priority obce a navrhnuté opatrenia a aktivity, ktoré by mali byť naplnené v praxi. Stanovuje taktiež optimálny časový plán a predikciu finančných zdrojov na plnenie aktivít. Práve dlhodobé plánovanie napomáha efektívne využívať finančné prostriedky z vlastného rozpočtu, cielene vyhľadávať a používať dotačné prostriedky a koordinovane realizovať konkrétne rozvojové aktivity obce.

Pred samotným spracovaním programu rozvoja obce bol vytvorený zámer jeho spracovania, ktorý je nasledovný:

Tabuľka č. 1: Zámer spracovania Programu rozvoja obce Križovany nad Dudváhom

Názov dokumentu	Program rozvoja obce Križovany nad Dudváhom
Forma spracovania	Participatívnym spôsobom zapojením aktérov miestneho rozvoja obce a za pomoci externých odborníkov
Riadenie procesu spracovania	<ul style="list-style-type: none">• Stanovenie riadiaceho a pracovného tímu• Zapojenie zainteresovaných strán: prostredníctvom dotazníkového prieskumu, informovanie formou webovej stránky obce, prostredníctvom zasadnutí OZ a prostredníctvom bežných komunikačných kanálov obce.
Obdobie spracovania	Obdobie spracovania: rok 2015, detailné rozvrhnutie prác na dokumente stanovuje harmonogram
Financovanie spracovania	Z rozpočtu obce Križovany nad Dudváhom

Zdroj: vlastné spracovanie

Program rozvoja obce Križovany nad Dudváhom je z hľadiska času strednodobý plánovací dokument prijatý na obdobie šiestich rokov, t.j. so začiatkom účinnosti od roka 2015 do roku 2020 kedy končí aj súčasné programové obdobie pre možnosť čerpania finančných prostriedkov z Európskych štrukturálnych a investičných fondov. Nejedná sa však o nemenný dokument, práve naopak je žiaduce, aby faktory vonkajšieho prostredia, ktoré môžu ovplyvniť stratégiu obce boli premietnuté do plánu rozvoja obce.

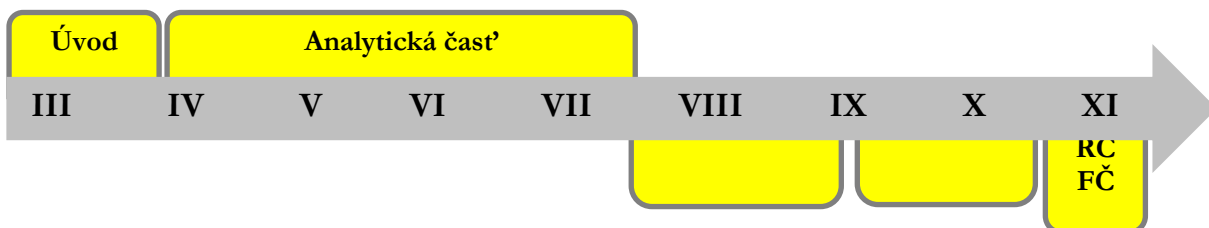
V rámci strategického plánovania sa už aj na úrovni samosprávy čoraz intenzívnejšie využíva participatívny prístup k plánovaniu, kedy sa do tohto procesu zapája čoraz väčšie množstvo relevantných zainteresovaných strán / aktérov miestneho rozvoja (občania, podnikatelia, zástupcovia miestnych organizácií, odborníci, experti a pod.) a stáva sa tak štandardom pre tvorbu rozvojových dokumentov.

Zapojenie zainteresovaných strán v rámci obce Križovany nad Dudváhom, t.j. občanov, miestnych podnikateľských subjektov, zástupcov miestnych združení a organizácií bolo zabezpečené možnosťou pôsobenia v pracovnej skupine a zapojením sa do dotazníkového prieskumu, ktorého vyhodnotenie je uvedené v prílohe č. 2.

Práce na dokumente boli rozdelené do blokov podľa piatich kľúčových oblastí programu rozvoja obce. Na úspešné spracovanie bol zostavený časový harmonogram (viď nižšie) a riadiaci a pracovný tím. Riadiaci tím pozostával piatich členov na čele so starostkou a pracovná skupina z deviatich členov (zoznam členov – príloha č. 1).

Verejné prerokovanie programu rozvoja obce – ak prebehne popísať cca 3-4 vetami.

Harmonogram spracovania Programu rozvoja obce Križovany nad Dudváhom:

Skratky:

SČ – Strategická časť, **PČ** – Programová časť, **RC** – Realizačná časť, **FČ** – Finančná časť

Obsahová stránka programu rozvoja obce plne rešpektuje Metodiku na vypracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce / VÚC, ktorú vytvorilo Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky v roku 2014. Z nej vyplývajúcej päť kľúčových a záväzných častí programu je uvedených v tabuľke č. 2.

Tabuľka č. 2: Obsah programu rozvoja obce v zmysle metodiky MDVRR SR

Názov časti	Zameranie
1. Analytická časť	komplexné hodnotenie a analýza východiskovej situácie obce, odhad jej budúceho vývoja, možné riziká a ohrozenia vo

	väzbe na existujúce stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia a jeho limitov, definovanie podmienok udržateľného rozvoja obce
2. Strategická časť	stratégia rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifik určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja obce rešpektovaním princípov regionálnej politiky s cieľom dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia
3. Programová časť	zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce spolu so súborom merateľných ukazovateľov
4. Realizačná časť	popis postupu a zodpovedností v rámci implementácie a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov,
5. Finančná časť	finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít

Zdroj: vlastné spracovanie

Pre stanovenie stratégie rozvoja obce je potrebný súlad s prioritami a smerovaním regionálneho rozvoja. V praxi ide o súlad s rozvojovými prioritami vyššieho územného celku, národnými strategickými dokumentmi regionálneho rozvoja, na ktoré sú viazané aj finančné prostriedky z EŠIF EÚ. Prehľad analyzovaných dokumentov pri spracovaní programu rozvoja obce je uvedený v tabuľke č. 3 a spolu s použitými zdrojmi v prílohe č. 6.

Tabuľka č. 3: Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov

Názov dokumentu	Úroveň dokumentu	Zdroj
Európa 2020	európska	www.mindop.sk
Národná stratégia regionálneho rozvoja SR (NSRR)	národná	www.mindop.sk
Partnerská dohoda 2014 - 2020	národná	www.partnerskadohoda.gov.sk
Operačné programy 2014 - 2020	národná	www.partnerskadohoda.gov.sk , resp. príslušné riadiace orgány
PHSR TTSK 2009 - 2015	regionálna	www.trnava-vuc.sk
PHSR KnD 2007 - 2013	miestna	www.krizovany.sk
Územný plán obce	miestna	www.krizovany.sk
Lokálna agenda 21 obce KnD	miestna	www.krizovany.sk
Programový rozpočet obce na roky 2015 - 2017	miestna	www.krizovany.sk

Zdroj: vlastné spracovanie

**BUDE DOPLNENÁ PREDNÁ STRANA
ANALYTICKEJ ČASTI**

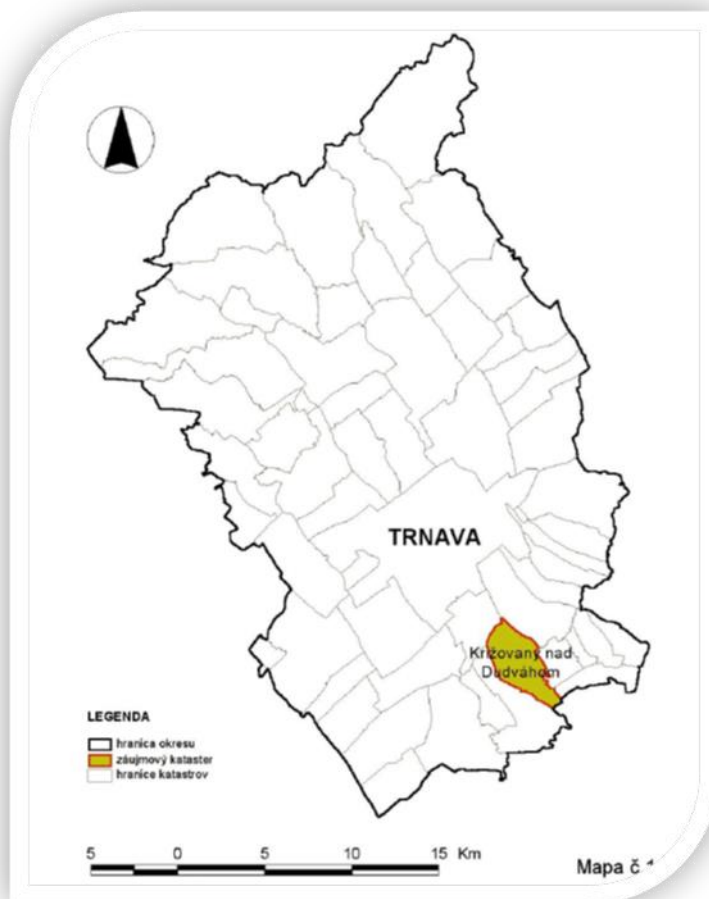
1. ANALYTICKÁ ČASŤ

Profil obce

Obec Križovany nad Dudváhom leží v juhovýchodnej časti okresu Trnava. Od okresného a krajského mesta je vzdialená približne 10 km, v podobnej vzdialenosti leží od obce aj mesto Sered', približne 20 km je vzdialené ďalšie okresné mesto a to Galanta. Pre obec má výhodnú polohu aj ďalšie krajské mesto, Nitra (približne 40 km) a hlavné mesto Bratislava (približne 55 km).

Križovany nad Dudváhom patria do Podunajskej nížiny, pričom západná časť obce patrí v rámci nížiny do Podunajskej pahorkatiny – Trnavskej pahorkatiny – Trnavskej tabule. Stredná a juhovýchodná časť už ležia na Podunajskej rovine, kde stred územia je totožný s Dudvážskou mokraďou a juhovýchod predstavuje časť Dolnovážskej nivy.

Početom obyvateľov sa obec radí medzi veľké obce (počet obyvateľov ku koncu roka 2014 bol 1816). Rozloha obce je 1026 ha a hustota obyvateľov 178 na km². Veľkosť, ako aj dobrá poloha dáva obci predpoklad rýchlejšieho rastu a rozvoja. Polohu Križovian nad Dudváhom možno považovať za veľmi dobrú. Z hľadiska poľnohospodárstva ide o rovinatý terén s kvalitnými pôdami, z hľadiska socioekonomických aktivít je významná blízkosť mesta Trnava, kde sú lokalizované významné priemyselné prevádzky zamestnávajúce ekonomicky aktívne obyvateľstvo z obce. Z dopravného hľadiska je výhodou obce blízkosť rýchlostnej cesty R1 (Bratislava – Zvolen - Banská Bystrica), ako aj na diaľnici D1 (Bratislava – Žilina).

História obce

Rok 1296, ktorý sa objavil ako najstarší v zachovaných písaných dokumentoch nie je rokom vzniku obce. Obec počas svojej histórie viackrát zmenila svojich zemepánov. Od roku 1439 patrila rodine Rozgonyiovcov, ktorej ju daroval kráľ Albert. V roku 1553 sa stal majiteľom obce Ondrej Báthori, po ňom v roku 1647 patrila obec rodine Esterházyovcov, neskôr panstvu Červený kameň, ďalej panstvu Šintava a po roku 1817 panstvu Čeklís.

Prvý záznam o fare v obci pochádza z roku 1397. Prvý záznam o škole v obci je z roku 1708. Škola bola jednotriedna až do roku 1845, kedy bola rozšírená na dvojtriednu.

Na vznik a pomenovanie obce je viac názorov. Obec bola v minulosti pravdepodobne strediskom nielen strážneho, teda strategického, prípadne

hospodárskeho, ale i náboženského života. V kritických časoch pri nájazdoch Tatarov tu mohla byť usadená i cirkevná správa, o čom by svedčila i starobylá románska rotunda. Z jej situovania na vyvýšenom teréne, ako je to dodnes viditeľné, sa možno domnievať, že cez toto osídlenie, ktoré bolo sídliskom alebo hradiskom, viedli cesty v smere Šintava - Trnava a Majcichov - Zavar, ktoré tu vytvárali križovatku.

V blízkosti obce viedla jedna zo strategických ciest v strednej Európe, zvaná Via Bohemica alebo Česká cesta. Viedla týmto krajom už odpradáva. V období Veľkej Moravy spájala juhomoravskú kmeňovú oblasť s Nitrou. Je možné, že touto cestou sa uberala i byzantská misia Konštantína a Metoda do centra Veľkej Moravy v roku 863 n. l.

Cez obec, vďaka svojej polohe medzi mestami Trnava a Sered', bola pri rozširovaní železnice z Bratislavy do Budapešti, vtedy hlavného mesta Rakúsko-Uhorskej monarchie, vybudovaná prvá železnica v roku 1846, vtedy na konský záprah. Prvý úsek na trati Bratislava - Trnava bol daný do užívania 1. júna 1846. Po ňom nasledovalo otvorenie úseku Trnava - Sered' 1. novembra toho istého roku, so stanicou v obci Križovany nad Dudváhom. Prvý vlak na parný pohon prešiel cez obec v júni 1876.

Nesmierny význam mala železnica na rozšírenie pestovania cukrovej repy pri jej doprave na spracovanie do cukrovarov. Blízkosť cukrovarov v Trnave, Seredi a Sládkovičove

spôsobila v tom čase rozvoj pestovania cukrovej repy. Do obce Križovany nad Dudváhom dovážali na železničnú stanicu túto plodinu z okolitých obcí. Prechod obcou po nespevnenej ceste v jesennom daždivom období prinášal nemalé problémy tak roľníkom z okolia dopravujúcim cukrovú repu, ako i občanom obce. V rokoch 1911 až 1914 sa začala budovať nová cesta, vydláždená čadičovými kockami. Táto cesta, i keď od projektanta mala záruku iba 10 rokov, slúžila spoľahlivo až do roku 1974, kedy bola vybudovaná nová asfaltová štátna

cesta.

V roku 1990 sa obec odčlenila od sídelného útvaru Dudváh, ktorý od roku 1975 tvorili tri susediace obce - Opoj, Vlčkovce a Križovany nad Dudváhom. Od roku 1991, odkedy obec vedie samospráva, bolo v prvom rade potrebné od základu zabezpečiť vybavenie obecného úradu. Bývalý MNV Dudváh mal sídlo v obci Vlčkovce. V roku 1991 bola dokončená plynofikácia obce. Zriadila sa matrika a sobášna sieň. Postupne boli opravené nevyhovujúce budovy požiarnej zbrojnice, domu smútku a kultúrneho domu. Priestory kultúrneho domu boli vzhľadom na ich vtedajší stav na akúkoľvek činnosť v tejto oblasti nevyhovujúce. Na konci roka 1992, sa začalo s ich opravou, ktorá si vyžiadala náklady vo výške 3,9 milióna korún. V septembri 1993 bol kultúrny dom po nevyhnutných opravách otvorený.

Rotunda sv. Kríža

Najstaršou staveľskou pamiatkou v obci je románska rotunda pravdepodobne z roku 1246. Presný dátum vzniku križovianskej rotundy nie je známy. Najstaršia historická správa o obci ("possessio Kerestur") pochádza z roku 1296. Z identických stavieb v blízkom okolí, ktorých vznik je písomne doložený, je známy iba kostolík v Dehticiach (r.1172).

Križovianska rotunda je nielen vzácne pôvodným a celistvo zachovaným stavebným objektom, ale aj príkladom brilantného architektonického diela, reprezentanta románskej periódy vývoja historickej architektúry. Radí sa tak medzi špecifickú skupinu románskych tehlových kostolov, ktoré u nás vznikali v 12. storočí a začiatkom 13. storočia.

Je klasickou ukážkou rotundy vytvorenej valcovou loďou a

podkovovitou apsidou. Románska rotunda v Križovanoch nad Dudváhom sa zaradila k umeleckým skvostom včasne stredovekého staviteľstva. Od roku 1963 je národnou kultúrnou pamiatkou.

Ex post hodnotenie predchádzajúceho PHSR (2007 – 2013)

V rámci predchádzajúceho programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce bol zadefinovaný **globálny cieľ**: podpora vyváženého rozvoja v obci prostredníctvom postupného zvyšovania jej konkurencieschopnosti. **Strategickým cieľom** obce na toto obdobie bolo vytvorenie vhodného sociálne – trhového a trvalo-udržateľného prostredia, ktoré bude podporovať vlastné úsilie a výkony obyvateľov pri tvorbe pracovných príležitostí, bude založené na akceptácii vlastníckych práv jednotlivcov a povedie jednotlivcov k dobrovoľnej zodpovednosti o sociálne slabších a o životné prostredie.

Na splnenie globálneho a strategického cieľa bolo prijatých nasledovných päť opatrení:

1. Zabezpečenie stabilného rastu ekonomickej aktivity v obci a jej okolí
2. Zabezpečenie ochrany životného prostredia a šetrného využívania prírodných zdrojov
3. Komplexné budovanie, dobudovanie a modernizácia infraštruktúry obce
4. Zvyšovanie participácie občanov na živote obce a jej ďalšom smerovaní
5. Skvalitňovanie a zabezpečenie služieb obyvateľstvu

Každé opatrenie bolo rozpracované na konkrétne aktivity s celkovým počtom 16, z ktorých tri aktivity neboli realizované, tzn. že percentuálny podiel nerealizovaných aktivít predstavuje iba 18,75 %. Realizované aktivity boli financované z vlastných zdrojov obce, z operačných programov v rámci programového obdobia 2007 – 2013, prípadne z poskytnutých dotácií. Prehľad plnenia jednotlivých aktivít je uvedený v tabuľke č. 5.

Okrem opatrení a aktivít uvedených v PHSR obce na roky 2007 – 2013 boli v obci realizované aj ďalšie projekty spolu vo výške 657,92 tis. Eur (tabuľka č. 4).

Tabuľka č. 4: Ďalšie realizované projekty v obci

P.č.	Názov aktivity	Rok realizácie	Vynaložené finančné prostriedky (v tis. Eur na dve desatinné miesta)
1	Parkovisko pri Kultúrnom dome	2010	176,32
2	Prekládka NN siete v okolí budovy obecného úradu	2010	28,41
3	Rekonštrukcia domu smútku	2010	32,64
4	Výstavba kanalizačných prípojok	2007 - 2010	303,26
5	Výstavba kanalizačných prípojok	2011 - 2014	92,14
6	Rekonštrukcia strechy hasičskej zbrojnice	2014	5,25
7	Kamerový systém	2014 - 2015	19,9
SPOLU:			657,92

Zdroj: Obecný úrad Križovany nad Dudváhom

Tabuľka č. 5: Prehľad plnenia opatrení z PHSR obce na roky 2007 - 2013

P. č.	Názov opatrenia	Číslo a názov aktivity	Rok začatia	Finančné prostriedky podľa zdrojov (v tis. EUR na dve desatinné miesta)				Poznámky
			Rok dokončenia	Štátny rozpočet	Rozpočet obce	Rozpočet EÚ	Iné zdroje	
1	Opatrenie 1: Zabezpečenie stabilného rastu ekonomickej aktivity v obci a jej okolí	Aktivita 1.1: Cyklotrasa	-	-	-	-	-	Aktivita sa nerealizovala.
2	Opatrenie 1: Zabezpečenie stabilného rastu ekonomickej aktivity v obci a jej okolí	Aktivita 1.2: Vzdelávanie	2013	30,77	17,57			
			2014	28,00	16,51			
3	Opatrenie 1: Zabezpečenie stabilného rastu ekonomickej aktivity v obci a jej okolí	Aktivita 1.3: Proaktívny prístup k podnikaniu v obci	-	-	-	-	-	Aktivita sa nerealizovala.
4	Opatrenie 2: Zabezpečenie ochrany životného prostredia a šetrného využívania	Aktivita 2.1: Vodovod	2014		133,54		2 670,80	
5	Opatrenie 3: Komplexné budovanie, dobudovanie a modernizácia infraštruktúry obce	Aktivita 3.1: Rekonštrukcia Základnej školy	2011	22,96	64,95	195,20		
			2012	22,80	129,83	193,79		
6	Opatrenie 3: Komplexné budovanie, dobudovanie a modernizácia infraštruktúry obce	Aktivita 3.2: Rekonštrukcia miestnej komunikácie	2014		49,58			
7	Opatrenie 3: Komplexné budovanie, dobudovanie a modernizácia infraštruktúry obce	Aktivita 3.3: Rekonštrukcia miestnej komunikácie - príprava PD	2014		Nebolo doplnené v zaslanej tabuľke			Obec zabezpečila z vlastných zdrojov aktualizáciu PD na komunikáciu D a F.

8	Opatrenie 3: Komplexné budovanie, dobudovanie a modernizácia infraštruktúry obce	Aktivita 3.4: Verejné priestranstvá	2011	29,83	35,04	253,54		
9	Opatrenie 3: Komplexné budovanie, dobudovanie a modernizácia infraštruktúry obce	Aktivita 3.5: Rekonštrukcia zelene	2014	30,38				
10	Opatrenie 3: Komplexné budovanie, dobudovanie a modernizácia infraštruktúry obce	Aktivita 3.6: Obecný rozhlas	2009	13,28	1,30			
11	Opatrenie 3: Komplexné budovanie, dobudovanie a modernizácia infraštruktúry obce	Aktivita 3.7: Rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia v obci	2012	13,75	7,14			
			2013		10,06			
12	Opatrenie 3: Komplexné budovanie, dobudovanie a modernizácia infraštruktúry obce	Aktivita 3.8: Výstavba b.j., HBV v obci	-	-	-	-	-	Aktivita sa nerealizovala.
13	Opatrenie 4: Zvyšovanie participácie občanov na živote obce a jej ďalšom smerovaní	Aktivita 4.1: Oprava budovy kultúrneho domu	2014		5,80			
14	Opatrenie 4: Zvyšovanie participácie občanov na živote obce a jej ďalšom smerovaní	Aktivita 4.2: Areál TJ Križovany nad Dudváhom	2010	39,83	35,93			
15	Opatrenie 5: Skvalitňovanie a zabezpečenie služieb obyvateľstvu	Aktivita 5.1: Rekonštrukcia domova dôchodcov	2014	54,19	34,56	460,64		
16	Opatrenie 5: Skvalitňovanie a zabezpečenie služieb obyvateľstvu	Aktivita 5.2: Oprava budovy obecného úradu	2011	123,70				
SPOLU:				409,49	541,81	1103,17	2670,80	
Zdroj: Obecný úrad Križovany nad Dudváhom								

1.1 Analýza vnútorného prostredia

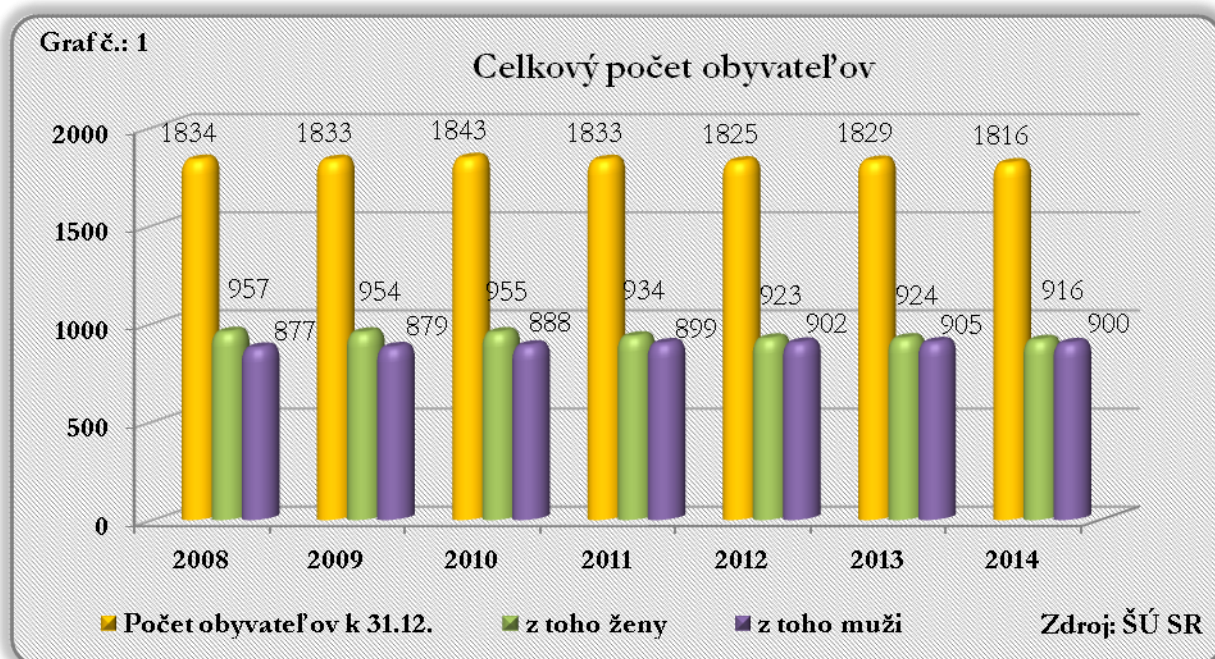
Analýza vnútorného prostredia skúma a hodnotí vnútorné prostredie obce a spolu s externou analýzou tvoria východisko na formulovanie stratégie na ďalšie obdobie. Keďže samotná stratégia obce bude navrhnutá v štruktúre troch základných oblastí, sociálna, ekonomická a environmentálna, aj samotná analýza vnútorného prostredia kopíruje túto štruktúru.

1.1.1 Sociálna oblasť

V sociálnej oblasti sa hodnotia dva aspekty a to ľudské zdroje – demografia obce a nezamestnanosť v obci a prvky sociálnej infraštruktúry, kde spadajú bývanie, zdravotnícke zariadenia, zariadenia sociálnej starostlivosti, školské a výchovné zariadenia, zariadenia obchodu a stravovania, vedecké, výskumné a projektové zariadenia, kultúrne zariadenia, administratívno - správne zariadenia, rekreačné a športové zariadenia.

Demografické údaje

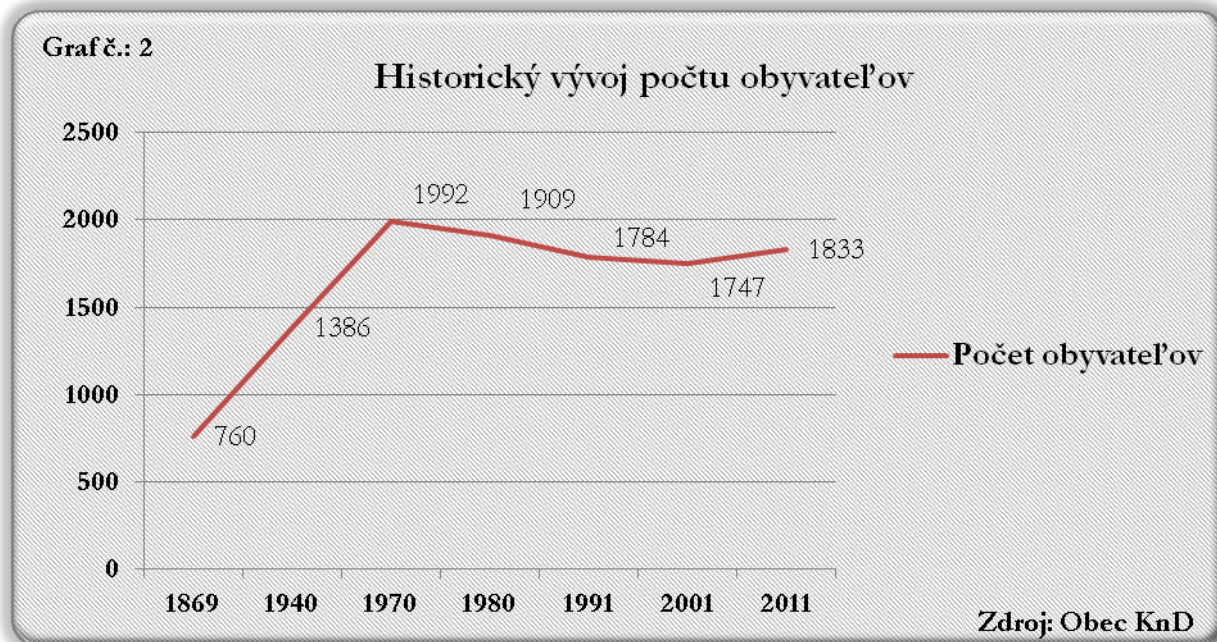
Pre Slovenskú republiku sú značne charakteristické výrazné regionálne a priestorové rozdiely a disparity. V niektorých oblastiach spoločenského a sociálnoekonomického vývoja dochádza dokonca k ich prehĺbovaniu. Priestorová diferencovanosť je typická aj pre demografický vývoj. Rozdiely vo vývoji počtu a najmä štruktúry obyvateľstva sú obvykle dôsledkom a zároveň predpokladom pre rozdiely v sociálno-ekonomickom vývoji regiónov. Regionálna demografická analýza a prognóza je tak nevyhnutným podkladom pre práce týkajúce sa regionálneho rozvoja. Je dôležité poznať, ako sa bude vyvíjať počet, prírastok, rozmiestnenie a štruktúra obyvateľstva v období nastupujúcej demografickej stabilizácie po ukončení zásadných zmien v demografickom vývoji. Tiež je potrebné poskytnúť obraz o tom, ako sa budú ďalej vyvíjať existujúce regionálne rozdiely.

Celkový počet obyvateľov je v období posledných siedmich rokov takmer rovnaký a pohybuje sa na úrovni mierni prekračujúcu hranicu 1800 obyvateľov.

Z kroniky obce sú dostupné údaje o počte obyvateľov z minulosti, z ktorého bolo možné zostaviť historický vývoj počtu obyvateľov. Spoločenské a transformačné zmeny pred a po roku 1989 ovplyvnili preferencie obyvateľov v bývaní a ich rast a pokles záujmu bývania na dedine. Najvyšší počet obyvateľov obce Križovany nad Dudváhom je možné vidieť v roku 1970, v následných desaťročiach nastal mierny, nie však markantný pokles počtu obyvateľov.

Na predikciu ďalšieho vývoja počtu obyvateľov samotnej obce je možné využiť „Prognózu vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2035“, ktorú spracoval Štatistický úrad Slovenskej republiky v roku 2013. Ten prognózuje vývoj obyvateľstva podľa okresov SR. Pre Križovany nad Dudváhom je preto smerodajný vývoj okresu Trnava. V nasledujúcej časti budú preto zaradené aj niektoré prognostické údaje za okres.

Vekové zloženie obyvateľstva naznačuje klesajúcu tendenciu predproduktívnej zložky obyvateľstva a nárast poproduktívnej zložky obyvateľstva. V roku 2014 je podiel

poproduktívnej zložky obyvateľstva na celkom počte viac ako dvojnásobok predproduktívnej zložky obyvateľstva.

Tabuľka č. 6: Počet obyvateľov podľa vekových skupín

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Predproduktívny vek (0-14)	236	237	238	231	233	229	225
v %	12,87	12,93	12,91	12,60	12,77	12,52	12,39
Produktívny vek (15-54 Ž), (15-59 M)	1 116	1 127	1 124	1 109	1 102	1 096	1 084
v %	60,85	61,48	60,99	60,50	60,38	59,92	59,69
Poproduktívny vek (55+Ž, 60+M)	482	469	481	493	490	504	507
v %	26,28	25,59	26,10	26,90	26,85	27,56	27,92

Zdroj: Štatistický úrad SR

Celkový prírastok vykazuje negatívny vývoj v posledných rokoch. Na tomto výsledku sa podpísal predovšetkým vývoj prirodzeného prírastku, ktorý bol negatívny v každom roku sledovaného obdobia. Pri salde migrácie prišlo k výraznejšiemu prírastku v rokoch 2008 a 2010.

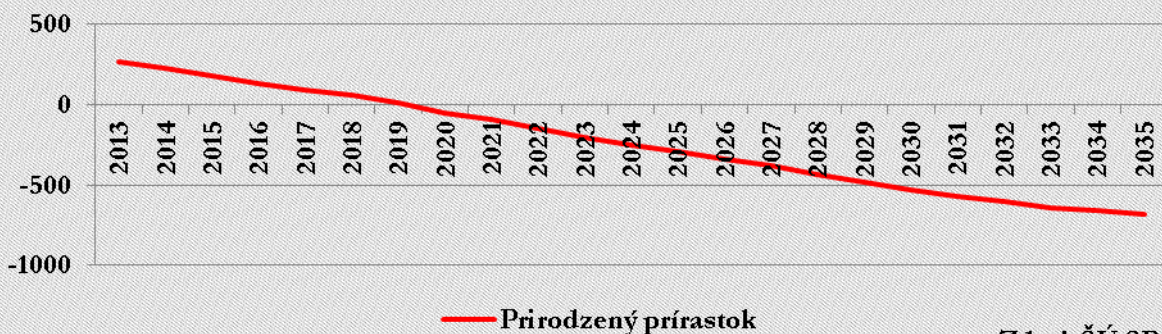
Tabuľka č. 7: Celkový prírastok obyvateľstva

Počet/rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet prisťahovaných	67	29	42	24	36	32	22
Počet odsťahovaných	42	17	20	27	29	21	28
Saldo migrácie spolu	25	12	22	-3	7	11	-6
Počet živonarodených	16	24	13	16	15	13	18
Počet zomretých	36	37	25	24	30	20	25
Prirodzený prírastok spolu	-20	-13	-12	-8	-15	-7	-7
CELKOVÝ PRÍRASTOK	5	-1	10	-11	-8	4	-13

Zdroj: Štatistický úrad SR

Graf č.: 4

Prognóza vývoja prirodzeného prírastku okresu Trnava do roku 2035

Zdroj: ŠÚ SR

Prognostický vývoj prirodzeného prírastku v okrese Trnava naznačuje prirodzený úbytok počtu obyvateľov. Tento vývoj možno prisúdiť najmä už v súčasnosti prebiehajúcej nízkej intenzite plodnosti, kde pripadá na jednu ženu len jedno dieťa. Príčinu je potrebné

hľadať aj v neskoršom začiatku zmien reprodukčného správania, ako aj blízkosti rozvinutého krajského mesta so silným ekonomickým potenciálom, čo ovplyvňuje intenzitu plodnosti nie len samotného mesta, ale aj jeho blízkeho okolia.

Charakteristickým javom nielen slovenskej, ale aj celej európskej populácie je postupné starnutie obyvateľstva. Ukazovateľom zachytávajúcim tento jav je index starnutia, ktorý je vyšší na Slovensku v hospodársky rozvinutejších častiach krajiny. Index starnutia je pomer poproduktívnej a predproduktívnej zložky obyvateľstva. Za priaznivý vývoj možno pritom považovať hodnotu nižšiu ako 100.

Tabuľka č. 8: Celkový prírastok obyvateľstva

Počet/rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Index starnutia	137,7	130,3	135,2	135,0	131,7	138,8	142,6
Priemerný vek	41,82	41,49	41,89	42,14	42,19	42,54	42,72
Index ekonomického zaťaženia	44,07	42,42	43,65	42,09	42,02	42,67	42,99

Zdroj: Štatistický úrad SR

Index starnutia obce Križovany nad Dudváhom sa v sledovanom období neustále zvyšoval, pričom v roku 2014 dosiahol pomerne vysokú hodnotu 142,6. Pre porovnanie je v tabuľke č. 9 uvedený index starnutia okolitých obcí, Trnavského okresu a kraja, ako aj SR ako celku.

Tabuľka č. 9: Porovnanie indexu v roku 2014

Obce	KnD	Vlčkovce	Majcichov	Opoj	Šúrovce	Zeleneč	Zavar	Okres TT	TT kraj	SR
Index starnutia	143	103	116	79	136	107	99	103	103	91

Zdroj: Štatistický úrad SR

Index ekonomického zaťaženia hovorí o počte osôb v predproduktívnom a poproduktívnom veku na sto obyvateľov v produktívnom veku. V roku 2014 predstavoval tento index na celoslovenskej úrovni hodnotu 41,39, na úrovni Trnavského kraja 39,4 a na úrovni Trnavského okresu 40,14. Index ekonomického zaťaženia Križovian nad Dudváhom je porovnateľný s týmito hodnotami.

Prognóza indexu starnutia v okrese Trnava naznačuje ďalšie výrazné starnutie obyvateľstva. V roku 2035 by mala táto hodnota predstavovať až 230,31, t.j. viac ako dvojnásobok súčasnej hodnoty.

Graf č.: 5

Prognóza vývoja indexu starnutia v okrese Trnava

Vo vzdelanostnej štruktúre obyvateľstva boli porovnávané výsledky zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov z roku 1991, 2001 a 2011. Z porovnaných údajov vyplýva zníženie počtu obyvateľov s ukončeným základným vzdelaním, nárast počtu obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním, ale aj počtu obyvateľov bez školského vzdelania.

Tabuľka č. 10: Štruktúra najvyššieho dosiahnutého vzdelania obyvateľstva v %

	1991	2001	2011
Základné	42,29	30,28	14,60
Učňovské (bez maturity)	11,60	32,35	17,86
Stredné odborné (bez maturity)	18,18	1,03	9,26
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	17,54	6,81	3,87
Úplné stredné odborné (s maturitou)		17,27	22,22
Úplné stredné všeobecné	2,90	3,79	3,87
Vyššie odborné vzdelanie	0,50	0,62	1,47
Vysokoškolské spolu	3,54	6,47	12,09
Bez školského vzdelania	1,06	0,14	12,91
Nezistené	2,40	1,24	1,85

Zdroj: Štatistický úrad SR

Z hľadiska národnosti je zloženie obyvateľstva obce homogénne, 93,17 % obyvateľov je slovenskej národnosti. Podľa vierovyznania ide taktiež o homogénne zloženie, 97,21 % obyvateľov sa hlási k Rímskokatolíckej cirkvi.

Nezamestnanosť

Nezamestnanosť je neodmysliteľnou súčasťou trhovej ekonomiky, poukazuje na jej stav, vývoj a je odrazom hospodárskej štruktúry príslušného regiónu. Zároveň sa jedná o makroekonomickú kategóriu a veličinu, riešenie ktorej sa uskutočňuje na regionálnej úrovni. Pre obce je kľúčovým faktorom konkurencieschopnosť regiónu, v ktorom sa nachádzajú. Miera nezamestnanosti a jej vývoj v samotnej obci a regióne vplýva na kvalitu života obyvateľov.

Komparáciu vývoja miery nezamestnanosti v krajoch SR a v jednotlivých okresoch Trnavského kraja je možné vidieť v tabuľkách č. 11 a 12. Nezamestnanosť v rámci krajov Slovenskej republiky poukazuje na to, že Trnavský kraj mal hneď po Bratislavskom kraji najnižšiu mieru nezamestnanosti takmer vo všetkých sledovaných rokoch. Najnižšia bola miera nezamestnanosti v roku 2007, následne 2008. Od roku 2009 začala stúpať vplyvom hospodárskej krízy, čo sa odrazilo na ekonomickom raste vo všetkých krajoch.

Tabuľka č. 11: Vývoj miery nezamestnanosti v krajoch SR

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Bratislavský	3,39	2,60	2,29	1,98	2,27	4,36	4,63	5,41	5,72	6,17	6,13
Trnavský	8,83	7,15	5,22	4,30	4,29	8,37	8,17	8,88	9,43	9,16	8,03
Trenčiansky	8,09	6,80	5,19	4,50	4,95	10,13	9,51	9,95	10,89	10,74	9,56
Nitriansky	14,80	11,39	9,09	7,10	7,41	11,72	11,76	13,27	14,08	12,52	11,21
Žilinský	11,12	9,33	7,03	5,55	6,20	10,89	10,86	11,91	12,79	12,51	10,91
Banskobystrický	19,50	18,32	16,12	14,10	14,25	19,19	18,86	19,83	20,81	18,26	17,22
Prešovský	17,50	15,77	13,68	12,05	12,86	18,29	17,75	18,95	20,66	19,35	17,45
Košický	18,89	17,50	15,18	13,02	13,50	17,30	16,78	18,76	19,58	17,23	15,92

Zdroj: Štatistický úrad SR

V rámci okresom Trnavského kraja dosahuje okres Trnava druhú najnižšiu mieru nezamestnanosti po Galantskom okrese. Vývoj nezamestnanosti počas obdobia desiatich rokov kopíruje vyššie uvedenú tabuľku, t.j. klesanie nezamestnanosti pred hospodárskou krízou a jej stúpanie po nej.

Tabuľka č. 12: Vývoj miery nezamestnanosti v okresoch Trnavského kraja

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Okres Dunajská Streda	9,23	7,37	6,39	5,41	5,01	9,29	11,01	11,62	12,96	11,78	10,34
Okres Galanta	7,91	6,64	4,75	3,44	2,84	6,16	6,29	6,52	7,20	6,75	5,43
Okres Hlohovec	11,69	8,44	5,55	4,93	4,09	7,65	7,87	9,43	9,12	9,36	7,87
Okres Piešťany	7,81	5,47	4,29	3,73	4,29	7,80	6,98	8,38	8,48	9,44	7,51
Okres Senica	10,52	9,61	6,52	5,75	6,24	12,99	10,92	10,90	11,76	12,49	11,25
Okres Skalica	8,99	8,17	5,55	4,14	5,38	11,55	8,76	8,42	8,68	8,87	8,27
Okres Trnava	7,69	6,14	4,12	3,39	3,43	6,24	6,15	7,31	7,56	6,73	6,44

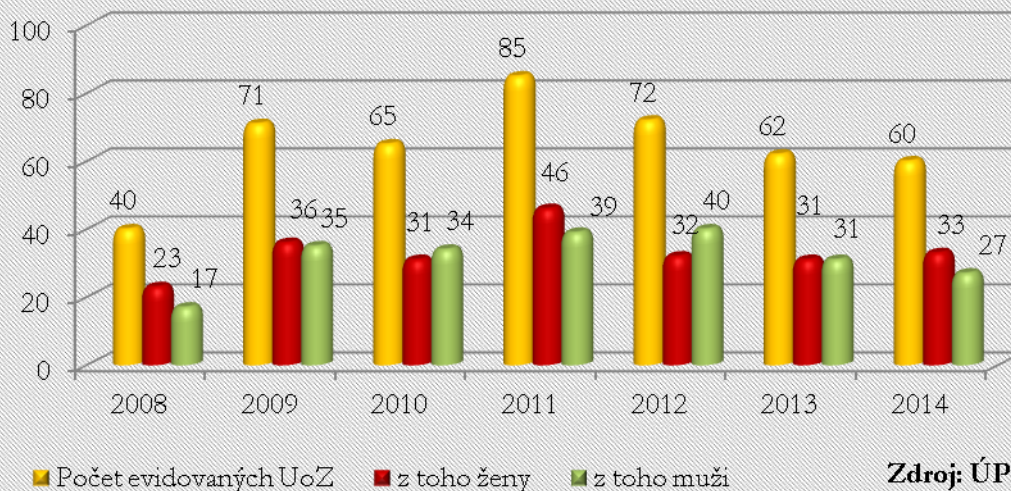
Zdroj: Štatistický úrad SR

Na úroveň obce sú dostupné informácie o počte a štruktúre uchádzačov o zamestnanie (UoZ), ktorí sú evidovaní na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky. Tento počet nezamestnaných však nezahŕňa osoby, ktoré nie sú evidované.

Graf č.: 6

Počet uchádzačov o zamestnanie

Zdroj: ÚPSVR SR

Vývoj celkového počtu UoZ mal v obci Križovany nad Dudváhom v rokoch 2008 – 2014 kolísavú tendenciu, ich počet bol najvyšší v roku 2011 a najnižší v roku 2008 pred hospodárskou krízou.

V tabuľke č. 13 je uvedená štruktúra UoZ podľa rôznych charakteristík ako sú dĺžka evidencie, veková kategória a vzdelanie. Údaje sú uvedené k 31.12.2014. Z tabuľky vyplýva, že dlhodobá nezamestnanosť v obci nie je na vysokej úrovni, najvyšší počet UoZ je evidovaných v rozmedzí 0 – 9 mesiacov. Podľa vekovej kategórie je najvyšší počet nezamestnaných mladých obyvateľov (25 – 29 rokov) a starších osôb (nad 50 rokov). Podľa vzdelania je najvyšší počet nezamestnaných so stredným vzdelaním bez maturity a následne s učňovským s maturitou a vysokoškolským vzdelaním prvého stupňa.

Tabuľka č. 13: Štruktúra UoZ podľa rôznych kategórií (k 31.12.2014)

UoZ podľa dĺžky evidencie	do 3 mes.	4 - 6 mes.	7 - 9 mes.	10 - 12 mes.	13 - 24 mes.	25 - 48 mes.	nad 48 m.			
	13	15	12	5	10	4	1			
UoZ podľa vekových kategórií	do 19	20 - 24	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40 - 44	45 - 49	nad 50		
	2	9	14	6	5	9	2	13		
UoZ podľa vzdelania	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	0	11	0	18	14	1	0	2	14	0

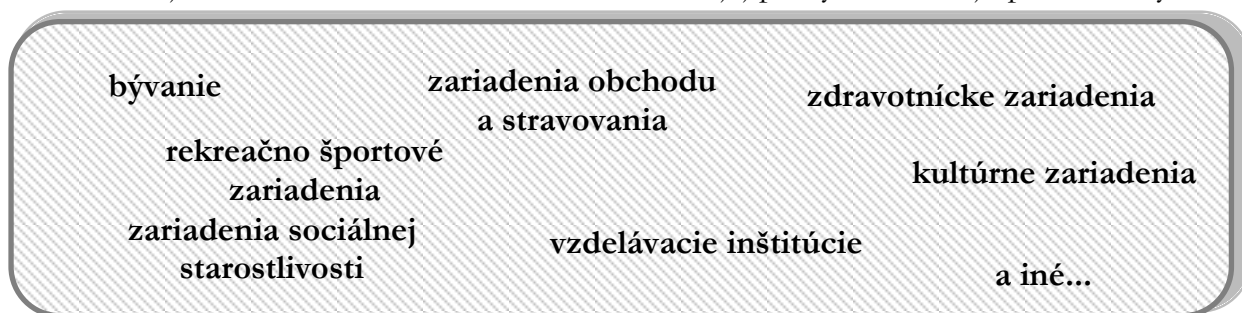
Zdroj: ÚPSVR Trnava

***Poznámka: stupne vzdelania:** 0 – bez vzdelania, 1 – základné, 2 – učňovské, 3 – stredné (bez maturity), 4 – učňovské s maturitou, 5 – úplné stredné všeobecné, 6 – úplné stredné odborné, 7 – vyššie odborné, 8 – vysokoškolské prvého stupňa, 9 – vysokoškolské druhého stupňa, 10 – vysokoškolské tretieho stupňa

Sociálna infraštruktúra

Sociálna infraštruktúra so svojimi prvkami slúži na uspokojovanie potrieb obyvateľstva a determinuje kvalitu života na danom území. Medzi jej prvky sa zaraďujú predovšetkým:

Bývanie

Bytový fond sa v obci sústreďuje prevažne v tradičných rodinných domoch a bytoch. V období rokov 2007 – 2014 sa v obci neuskutočnila výstavba nájomných bytových domov, ani vybudovanie novej obytnej zóny. Obec v súčasnosti pripravuje výstavbu dvoch deväťbytových nájomných domov na obecnom pozemku, ktorý obec vyčlenila z areálu materskej školy. Jedná sa o výstavbu nájomných bytov, ktoré by mali byť financované z prostriedkov Štátneho fondu rozvoja bývania. Zároveň súkromný investor na svojich pozemkoch v lokalite Záhumenské pripravuje IBV. Jednalo by sa o výstavbu 24 rodinných domov.

Zariadenia sociálnej starostlivosti

V obci sa nachádza Zariadenie pre seniorov Križovany nad Dudváhom, ktoré ponúka sociálne služby pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej osoby a pre osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek. Kapacita zariadenia je 80 obyvateľov. V zariadení pre seniorov sa poskytuje sociálna služba s celoročnou pobytovou formou a sú v nej vykonávané odborné, obslužné a ďalšie činnosti.

Zdravotnícke zariadenia

Zdravotná starostlivosť je v obci zabezpečená jedným obvodným lekárom (s ordinačnými hodinami v pondelok, stredu a piatok). V obci je zároveň k dispozícii zubná ambulancia (s ordinačnými hodinami počas všetkých pracovných dní) a aj lekáreň. Ostatné zdravotnícke služby zabezpečujú zdravotnícke zariadenia regionálneho a nadregionálneho charakteru v Trnave. Najbližšia nemocnica sa nachádza v Trnave.

Vzdelávacie inštitúcie

V obci pôsobí Základná škola s materskou školou Križovany nad Dudváhom. V školskom roku 2014/2015 je zapísaných do základnej školy 162 žiakov (k 15.9.2014) a do materskej školy 41 žiakov (k 15.9.2014).

Kultúrne zariadenia

Kultúrne spoločenské podujatia sa zvyčajne v obci sústreďujú do miestneho kultúrneho domu, ktorý umožňuje organizovanie kultúrno-spoločenských podujatí prezentujúcich miestne tradície a zvyky obyvateľov ako aj rôzne školské podujatia, divadelné predstavenia, príležitostné oslavy, koncerty a diskotéky pre mládež. Jeho kapacita je 250 návštevníkov.

V budove kultúrneho domu sú realizované aktivity viacerých krúžkov a spolkov. Kultúrny dom využívajú na svoju činnosť i nasledovné základné organizácie: Slovenský zväz záhradkárov, Slovenská únia žien a Jednota dôchodcov Slovenska. Obec zároveň disponuje vlastnou knižnicou.

V obci sa počas roka uskutočňujú viaceré kultúrne podujatia ako napríklad:

Ples športovcov, Školský ples, Detský maškarný ples, Fašiangy, pochovávanie basy, Jozefovská kvapka krvi, DFF a Šaffova ostroha, Stavanie mája, oslava dňa matiek, Hodová zábava, Dni záhradkárov, Križoviansky zlatý štek, Obecná zabíjačka, Kerestúrsky rínek, Mesiac úcty k starším, Katarínsky bál, Bábkové divadlo Stražanovci, Vianočný koncert DH Križovianky.

Na spomínaných podujatiach sa organizačne zúčastňuje obec v spolupráci s miestnymi skupinami, spolkami a združeniami pôsobiacimi v obci. Patria medzi ne: Folklórna skupina Dudváh (spevácky súbor), Folklórny súbor Dudváh a detský folklórny súbor Dudvážtek (tanečný súbor), skupina RELAX pri ZO JDS - spevácka skupina seniorov a Dychová hudba Križovianka, Miestny spolok Slovenského červeného kríža, Miestna organizácia Jednoty dôchodcov Slovenska, VITISPOL KRIŽOVANY, Obecný športový klub Križovany nad Dudváhom, Dobrovoľný hasičský zbor, Zväz protifašistických bojovníkov, Základná organizácia Slovenského zväzu záhradkárov, Spolok DH Križovianka, Poľovnícke združenie HÁJ a Únia žien Slovenska.

Športové zariadenia

V obci sa okrem futbalového ihriska na možnosť trávenia voľného času a športové vyžitie nachádzajú:

- **v areáli obecného športového klubu:** multifunkčné ihrisko, tenisový kurt, detské ihrisko, vo viacúčelovej hale je herňa stolného tenisu (hala je využívaná aj na cvičenie aerobiku)
- **v areáli ZŠ s MŠ:** futbalové ihrisko, multifunkčné ihrisko, tenisový kurt a budova telocvične
- **v areáli MŠ:** detské ihrisko

Zariadenia obchodu a stravovania

Prirodzenou súčasťou každej obce sú zariadenia obchodu a stravovania. Ich počet závisí vo veľkej miere od veľkosti obce a počtu obyvateľov. V obci Križovany nad Dudváhom pôsobia nasledovné zariadenia:

Druh	Počet
Predajňa potravinárskeho tovaru	3
Predajňa zmiešaného tovaru	3
Predajňa nepotravinárskeho tovaru	1
Hostinec	2
Kaviareň	1
Pošta	1
Lekáreň	1

1.1.2 Ekonomická oblasť

Druhou časťou analýzy vnútorného prostredia je ekonomická oblasť, ktorá v sebe zahŕňa hospodárenie obce, analýzu ekonomických aktivít na danom území a v blízkom okolí a stav vybavenosti prvkami technickej infraštruktúry, kde spadajú dopravné, energetické, vodovodné siete a odpadové hospodárstvo.

Hospodárenie obce

Rozpočet obce na rok 2015 počíta s vyváženým hospodárením s príjmami aj výdavkami na úrovni 1 626 tis. Eur. Najvyšší podiel v oblasti príjmov (75,29 %) tvoria bežné príjmy. V rámci bežných príjmov tvoria 46,44 % daňové príjmy, 1,49 % nedaňové príjmy a 52,07 % tuzemské bežné granty a transfery. V rámci výdavkov tvoria najvyšší podiel bežné výdavky obce (27,63 %), následne sú to bežné výdavky na Základnú školu s materskou školou a Zariadenie pre seniorov.

V rozpočet nie sú plánované kapitálové príjmy a výdavky, tzn. že rozpočet neposkytuje priestor pre financovanie rozvojových zámerov. Z toho dôvodu je nesmierne potrebné uchádzať sa o získanie externých zdrojov (grantov a príspevkov z podporných programov), predovšetkým na realizáciu náročnejších investičných projektov.

Tabuľka č. 14: Štruktúra príjmov a výdavkov na rok 2015

PRÍJMY	v Eur	v %
Bežné príjmy	1 224 839	75,29
Kapitálové príjmy	0	0,00
Príjmové finančné operácie	33 285	2,05
Vlastné príjmy RO s právnou subjektivitou - ZPS	356 245	21,90
Vlastné príjmy RO s právnou subjektivitou - ZŠ s MŠ	12 500	0,77
Rozpočtové príjmy spolu	1 626 869	100,00
VÝDAVKY	v Eur	v %
Bežné výdavky obce	449 517	27,63
Kapitálové výdavky obce	0	0,00
Výdavkové finančné operácie obce	33 285	2,05
Bežné výdavky ZŠ s MŠ na OK	141 942	8,72
Bežné výdavky ZŠ s MŠ na PK	326 180	20,05
Bežné výdavky ZŠ s MŠ na OK (hradené z vlast. príjmov)	12 500	0,77
Kapitálové výdavky ZŠ s MŠ na OK	0	0,00
Bežné výdavky ZPS hradené z vlastných príjmov	356 245	21,90
Bežné výdavky ZPS hradené z dotácie	307 200	18,88
Bežné výdavky ZPS hradené z prostriedkov obce	0	0,00
Kapitálové výdavky Zariadenie pre seniorov	0	0,00
Rozpočtové výdavky spolu	1 626 869	100,00

Zdroj: Obec Krížovany nad Dudváhom

Obec má vo vlastníctve viaceré nehnuteľností:

Budovy:

- budova obecného úradu (v ktorej sú v prenájme všeobecná lekárka, zubná lekárka a Slovenská pošta),
- budova Zariadenia pre seniorov, garáž, kotolňa a práčovňa,
- budova Základnej školy (dva pavilóny z toho jeden z nich je zrekonštruovaný) v areáli školy je i budova školskej jedálne s obecnou knižnicou, budova dielní, budova telocvične,
- budova materskej školy,
- budova Obecného športového klubu,
- budova Notariátu a garáž (obec budovu prenajíma: nachádza sa tu predajňa zmiešaného tovaru, zmrzlina - sezónne a kaviareň),
- budova Hasičskej zbrojnice,
- budova Kultúrneho domu so svadobkou.

Pozemky:

Obec vlastní pozemky pod uvedenými budovami, ktoré sú vedené na LV ako zastavané plochy a nádvoria, ďalej vlastní lesné pozemky, ornú pôdu i záhrady spolu v celkovej výmere 468 788,04 m². **Obecné pozemky, ktoré by boli vhodné pre ďalšie investície sú však veľmi obmedzené.**

Ekonomická výkonnosť v regióne

Pre Slovenskú republiku sú charakteristické regionálne disparity a to vrátane disparity v konkurencieschopnosti. Pre rozvoj regiónu sú preto determinujúce možnosti vytvárania, získavania, udržiavania a podporovania ekonomických subjektov, dopravná dostupnosť a v neposlednom rade ľudský potenciál, ktorého najvýznamnejším faktorom je v tomto prípade vzdelanostná úroveň.

Trnavský samosprávny kraj patrí medzi najproduktívnejšie poľnohospodárske oblasti Slovenska. Z hľadiska prírodno – geografických podmienok patrí medzi najteplejšie oblasti Slovenska, a preto poľnohospodárska výroba je v regióne najrozšírenejšou aktivitou regiónu. Rastlinná výroba sa sústreďuje hlavne na pestovanie husto siatych obilnín, najmä pšenice a jačmeňa, kukurice, slnečnice, repky a zemiakov. Priaznivé podmienky sú pre pestovanie rýchlenej a poľnej zeleniny, rozvoj vinohradníctva a ovocných sádov. Popredné postavenie v kraji si stále udržiava rastlinná výroba, ale dôležité miesto z pohľadu hrubej poľnohospodárskej produkcie zaujíma rozvinutá živočíšna výroba, najmä chov ošípaných a hovädzieho dobytku. Zvyšuje sa chov hydiny, oviec, ošípaných a bahníc.

Odvetvová štruktúra priemyslu Trnavského kraja je zastúpená takmer všetkými odvetvami priemyslu. Rozmiestnenie priemyslu je teritoriálne nerovnomerné, severná a stredná časť je priemyselná a južná časť má priemyselno-poľnohospodársky charakter.

Zastúpenie jednotlivých odvetví:

- strojársky priemysel – výroba motorových vozidiel a náhradných súčastí, výroba strojov a nekovových minerálnych výrobkov, opravy železničných vozňov
- chemický priemysel – výroba náterových hmôt, čistiacich prostriedkov, viskózných a polyesterových vlákien, liečiv a kozmetických prípravkov
- kovovýroba a hutnícka druhovýroba – výroba kovových výrobkov, kovov, výroba a spracovanie drôtu, produkcia plechov a pozinkovaných výrobkov
- elektrotechnický priemysel – výroba a montáž spotrebnej elektrotechniky
- sklársky priemysel – výroba sklenených vlákien
- drevársky priemysel – výroba nábytku
- papierenský priemysel – obaly, etikety a polygrafická produkcia
- textilný priemysel – konfekcia, bielizeň, šály, šatky, pletené výrobky, atď.

Ekonomická základňa regiónov významne determinuje rozvoj a kvalitu života aj v samotných obciach nachádzajúcich sa v príslušnej oblasti. Keďže obec Križovany nad Dudváhom leží v blízkosti mesta Trnava, najvýznamnejšími zamestnávateľmi sú práve subjekty pôsobiace v meste a jeho blízkom okolí.

Zastúpenie firiem v Trnave a v blízkom okolí:

Automobilový priemysel:

- **PCA SLOVAKIA, s. r. o. – PSA Peugeot Citroën**, Zavar – sériová výroba automobilov malej triedy

Elektrotechnika:

- **SAMSUNG Display Slovakia, s. r. o.**, Voderady – výroba a predaj TFT LCD zariadení a modulov
- **Come-Tech Slovakia, s. r. o.**, Trnava – výroba elektrónových častí do TV a iných elektronických zariadení
- **ELEKTRONIKA Slovensko, a. s.**, Trnava – výroba, montáž a inštalácia komponentov pre bielu techniku a dosiek plošných spojov pre bielu techniku
- **I NANO Tech Slovakia, s. r. o.**, Trnava – výroba komunikačných zariadení, spotrebnej elektroniky, počítačov a kancelárskych strojov

Logistický park:

- **FAURECIA Slovakia, s. r. o.**, OZ Seating Trnava, Zavar – výroba dielov sedačiek pre PCA, a.s. – automobilový priemysel
- **FAURECIA Slovakia, s. r. o.**, OZ Exhaust Trnava, Zavar – výroba súčiastok a príslušenstva motorových vozidiel a ich motorov
- **FREMACH Trnava, s. r. o.**, Trnava – výroba plastových komponentov pre automobilový a iný spotrebný priemysel
- **STREIT Trnava, s. r. o.**, Zavar – výroba dielov pre automobilový priemysel
- **DATALOGIC Slovakia, s. r. o.**, Zavar – výroba čítačiek čiarových kódov, mobilných počítačov a RFID systémov
- **GEFCO Slovakia, pobočka Trnava**, Zavar – logistický integrátor špecializujúci sa na priemyselné podniky a poskytovanie globálnych znalostí v oblasti automotive, colné služby, pozemná preprava

Nábytkárstvo:

- **SWEDWOOD Slovakia**, OZ Spartan, s. r. o., Trnava – výroba a predaj drevotrieskového dyhovaného nábytku pre obch. sieť IKEA
- **SWEDWOOD Slovakia**, OZ Majcichov, výroba dyhy a dyhových zosadeniek
- **METAL DESIGN Slovakia, a. s.** Hrnčiarovce nad Parnou – výroba a predaj kovového nábytku
- **ĎURIŠ, s. r. o.**, Dolné Lovčice, výroba a predaj nábytku
- **Potravinárstvo**
- **I.D.C. Holding, a. s.**, OZ Figaro, Trnava – výroba a predaj cukrovín
- **Róbert Gašparík, mäsovýroba, s. r. o.**, Trnava – výroba a predaj mäsových výrobkov a údených výrobkov
- **LAPREMA, s. r. o.**, Trnava – predaj a distribúcia mäsa a mäsových výrobkov,
- **VITANA Slovensko, s. r. o.**, Trnava – výroba a predaj potravinárskych výrobkov
- **LYCOS** – Trnavské sladovne, s. r. o, Trnava – výroba a predaj pivárenského sladu
- **SESSLER, a. s.**, Trnava – pivovar a výroba pivárenského sladu

Sklárstvo:

- **JOHNS MANVILLE Slovakia, a. s.**, Trnava – výroba sklenených vlákien a predaj sklolaminátových výrobkov z nich

Stavebníctvo:

- **AGROSTAV Trnava, a.s.**, Trnava – dopravné, pozemné stavby, výstavby občianskych a bytových stavieb

Strojárstvo:

- **ŽOS, a. s. Trnava**, Trnava – oprava a modernizácia nákladných a osobných železničných vozňov
- **ZF SACHS Slovakia, a. s.**, Trnava – vývoj, výroba a opravy komponentov a modulov hnacieho ústrojenstva pre motorové vozidlá a koľajové vozidlá, a pre výrobu strojov a zariadení
- **ZF BOGE Elastmetall Slovakia, a. s.**, Trnava – výroba gumokovových dielov a systémov tlmenia nárazov pre motorové a koľajové vozidlá
- **A3M Slovakia**, Cífer – konštrukčná kancelária, kovovýroba, zámočníctvo, obrábanie

Zlievarenský priemysel:

- **Zlievareň Trnava, s.r.o.**, Trnava – výroba odliatkov z liatiny

Svoje zastúpenie majú aj obchodné siete, pobočky bánk a poisťovní.

Všetky tieto subjekty sú zdrojom pracovných miest v regióne, vďaka čomu je nezamestnanosť v samotnom okrese Trnava v poslednom období na úrovni medzi 6 – 7 % ako je to uvedené na strane 18. Aj vývoj priemernej nominálnej mesačnej mzdy je v okresoch Trnavského kraja pozitívny. Spomedzi všetkých okresov predstavovala priemerná nominálna mesačná mzda v roku 2014 najvyššiu hodnotu a to 1 036 € (zdroj: Štatistický úrad SR, www.statistics.sk).

V samotnej obci Križovany nad Dudváhom je podnikateľské prostredie tvorené právnickými a fyzickými osobami podnikateľmi (najmä živnostníkmi). Najväčšími zamestnávateľmi v obci sú Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s. - Prevádzková správa Západ (31 zamestnancov), VUJE, a.s. (21 zamestnancov). Z oblasti verejnej správy je to samotná obec: obecný úrad (9 trvalý pracovný pomer, 11 dohoda o pracovnej činnosti alebo dohoda o vykonaní práce), Základná škola s materskou školou (34 zamestnancov), Zariadenie pre seniorov (44 zamestnancov).

Prvky technickej infraštruktúry

Dopravné siete

Najbližšie napojenie obce na rýchlostnú cestu sa nachádza pri Vlčkovciach a to na rýchlostnú cestu R1 (Bratislava – Zvolen - Banská Bystrica). V blízkosti obce je aj napojenie na diaľnicu D1 spájajúcu Bratislavu a severovýchod Slovenska. V rámci železničnej dopravy je v obci železničná trať spájajúca Trnavu a Sereď.

Vodovod

Až donedávna bolo zásobovanie pitnou vodou pre domácnosti v obci zabezpečované z miestnych zdrojov t.j. z jestvujúcich domových studní, ktorých výdatnosť a hlavne kvalita bola už vo väčšej miere nevyhovujúca. Táto situácia bola vyriešená investičnou akciou „Skupinový vodovod združenia obcí Križovany nad Dudváhom, Zavar, Šúrovce, Križovany nad Dudváhom, Opoj, Majcichov“ realizovanou v období rokov 2011 - 2013.

Plynovodná sieť

Obec má vybudovanú plynovodnú sieť v celej zastavanej časti obce. Vybudovaný plynovod pokrýva celkovú potrebu obce pre súčasný stav.

Elektrická sieť

Obec je v súčasnosti zásobovaná elektrickou energiou z 22 kV vzdušného vedenia, ktoré je prepojené na TS Trnava, Šulekovo a Sereď a zásobuje tiež Križovany nad Dudváhom. Distribučné stanice sú rôznej konštrukcie (murované, stožiarové priehradové a stožiarové betónové) a sú napojené vzdušnými prípojkami na betónových podperných bodoch.

1.1.3 Environmentálna oblasť

Kanalizácia

Neškodné odvádzanie komunálnych odpadových vôd, splaškových odpadových vôd a priemyselných odpadových vôd a osobitných vôd je v obci zabezpečené verejnou kanalizačnou sieťou, čím sa zabraňuje znehodnoteniu kvality vôd a ohrozeniu biologického života v recipiente. V obci je inštalovaná verejná kanalizačná sieť tlakového systému. Z celkových 600 domácností je pripojených na kanalizáciu 451, odkanalizované sú i všetky právne subjekty a nehnuteľnosti v správe obce. Odpadové vody sú odvádzané spoločnými kanalizačnými zberačmi do ČOV Trnava, ktorá je vo vlastníctve a prevádzke spoločnosti TAVOS, a.s., Piešťany.

Odpadové hospodárstvo

Nakladanie s odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi je v obci upravené v programe odpadového hospodárstva, ktorý je vypracovaný v zmysle vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 283/2001 o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch.

Likvidáciu komunálneho odpadu pre obec zabezpečuje externá spoločnosť. Komunálny odpad z domácností sa odváža každé dva týždne. V rámci separovaného zberu sa jedenkrát mesačne zabezpečuje vývoz separovaného odpadu zberom z pred rodinných domov - papier, plasty a kovy uložené vo vreciach. V obci sú rozmiestnené kontajnery na sklo, ktoré vyváža externá spoločnosť podľa potreby (4 - 5 krát do roka). Dvakrát ročne prebieha zber textilu. Elektro odpad je v spolupráci s externou firmou odvážaný priebežne podľa potreby občanov na zavolanie a okrem toho obec dvakrát ročne zabezpečuje zber tohto druhu odpadu. Dvakrát ročne je zabezpečený aj zber veľkoobjemového odpadu do pristavených kontajnerov.

Obec má k dispozícii vlastný zberný dvor, ktorý je otvorený pravidelne, vždy prvú sobotu v mesiaci v čase od 08,00 do 11,00 hodiny. V tomto čase tu obyvatelia obce Križovany nad Dudváhom (fyzické osoby – nie podnikatelia) môžu pod dohľadom zamestnanca obce odovzdať vybrané druhy odpadov. Odpad je odoberaný bezplatne a môže ho odovzdať len osoba s trvalým pobytom v obci Križovany nad Dudváhom, alebo vlastník nehnuteľnosti v obci Križovany nad Dudváhom, ktorý obci platí miestny poplatok za komunálny odpad a drobný stavebný odpad.

Zbierané komodity odpadu v priestoroch zberného dvora:

- opotrebované pneumatiky z osobných motorových vozidiel,
- drobná stavebná sut' – s obmedzením množstva maximálne do 1 tony/1 domácnosť/1 rok,
- objemný odpad z domácností,
- nebezpečné odpady, ako rozpúšťadlá, kyseliny, zásady, fotochemické látky, pesticídy, žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť, batérie a akumulátory a pod.

Obec v rámci extravilánu prípadné divoké skládky priebežne likviduje.

Klimatické podmienky

Nadmorská výška

Kataster Križovian nad Dudváhom leží z hľadiska vertikálnej členitosti na rovine. Až 80,4 % územia má nepatrnú sklonitosť do 1°.

Pôdne typy a druhy

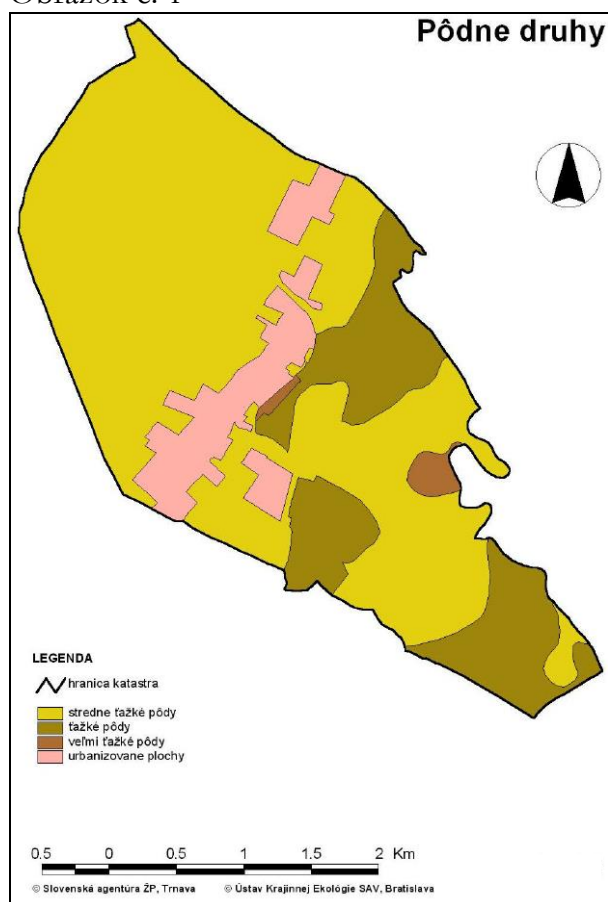
Tabuľka č. 15: Výmera územia obce

	v ha	v %
Celková výmera územia obce	1 026	100,00
Poľnohospodárska pôda - spolu	854	83,25
z toho:		
orná pôda	824	80,32
chmeľnica	0	0,00
vinica	0	0,00
záhrada	27	2,60
ovocný sad	0	0,00
trvalý trávny porast	3	0,29
Nepoľnohospodárska pôda - spolu	172	16,75
z toho:		
lesný pozemok	31	3,03
vodná plocha	18	1,79
zastavaná plocha a nádvorie	112	10,95
ostatná plocha	10	0,97

Zdroj: ŠÚ SR

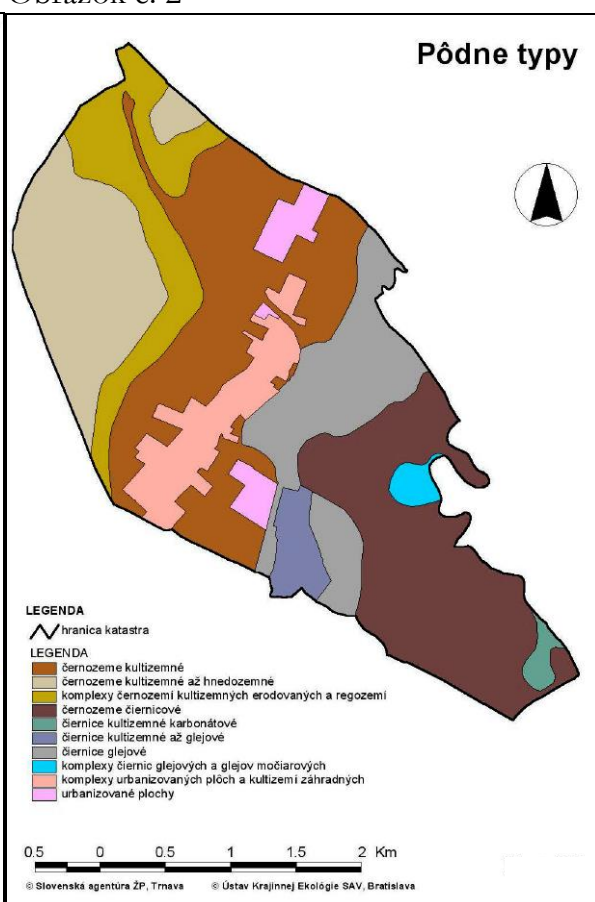
Vlastnosti pôdneho pokryvu ako aj ich priestorové rozloženie v krajine spolu s geomorfologickými charakteristikami sú dôležité z hľadiska základného predurčenia optimálneho priestorového umiestnenia činností človeka. Pôdne druhy a pôdne typy sú uvedené na obrázku č. 1 a 2.

Obrázok č. 1

Zdroj: Lokálna agenda 21 obce KnD

Obrázok č. 2

Zdroj: Lokálna agenda 21 obce KnD

Povrchové a podzemné vody

Stredom územia preteká Dolný Dudvák, spolu s prítokom Dolná Blava a umelo vybudovanými kanálmi – Križovianskym a kanálom Derňa, ktorý spája Dudvák s prirodzeným tokom Derňa. Ten sa južnejšie vlieva do Čiernej Vody. Význam a využívanie podzemných vôd je určené charakterom geologického podložia. Horizont podzemných vôd sa nachádza v hĺbke 30 – 40 m. Kvalita vody spravidla vyhovuje pre pitné účely.

Klimatické podmienky

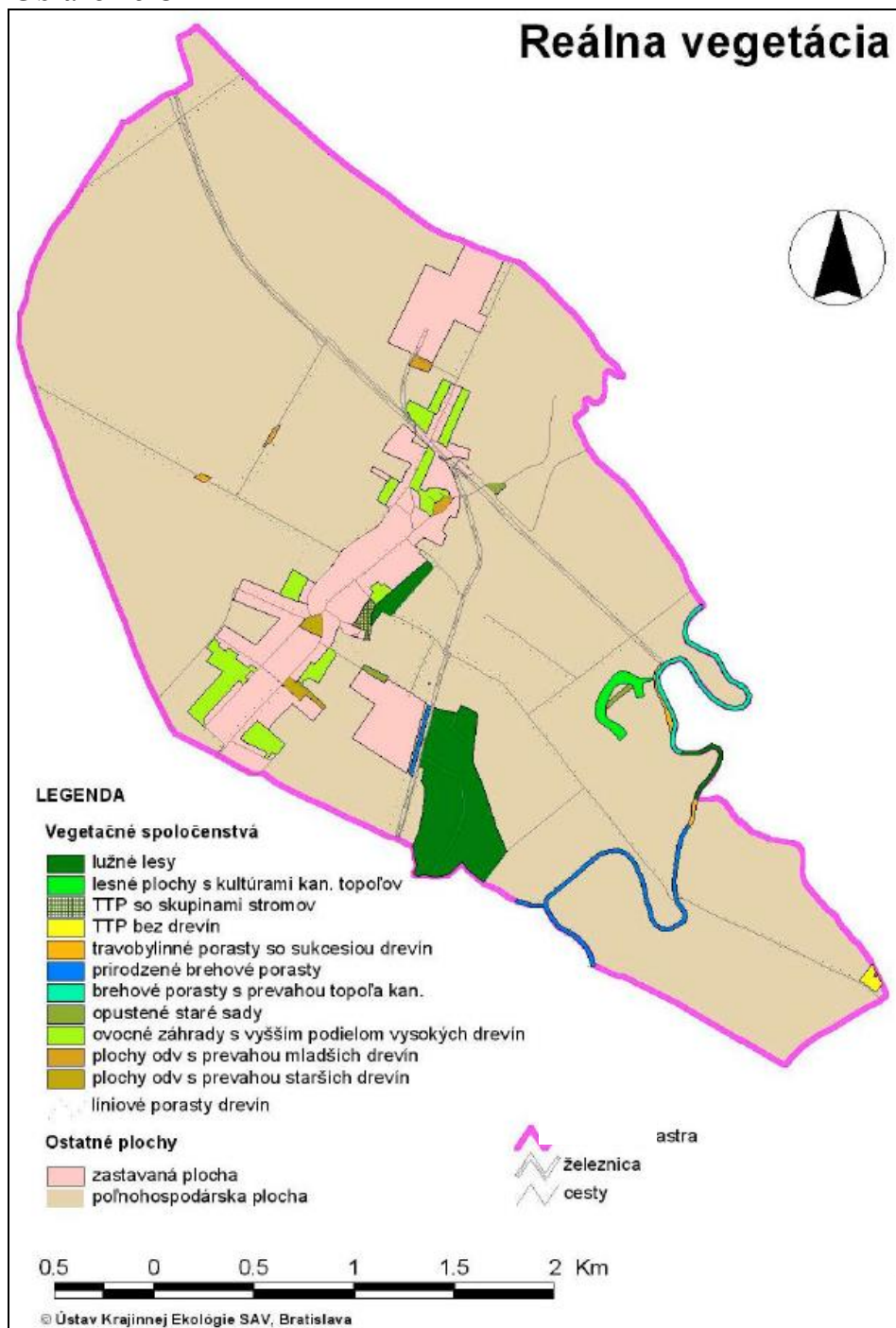
Kataster obce patrí do klimatickogeografického typu – nížinná klíma s miernou inverziou teplôt, suchá až mierne suchá, podtypu – teplá. Ide o najteplejší klimatický subtyp aj v rámci celého Slovenska, čo dáva výborné predpoklady pre rozvoj poľnohospodárstva.

Biotické podmienky

Na území sú dve lesné plochy, ktorých druhová skladba má charakter lužných porastov. Hospodársky les v lokalite Háj a Podháj má pomerne pestrú druhovú skladbu. V stromovom poschodí je najhojnejší jaseň štíhly, v krovinovom baza čierna, z ďalších krovín kalina širipútková. Menší lesný porast rozprestierajúci sa popri východnej strane obce má z hľadiska drevinového zloženia charakter lužného lesa s bohatou vyvinutou krovinovou vrstvou. V stromovom poschodí prevláda jaseň štíhly, topoľ šedý, vrbica biela, dub zimný, dub letný, javor mliečny a pod. Druh a rozmiestnenie ostatných vegetačných

spoločenstiev je uvedené na obrázku č. 3. Z hľadiska ochrany prírody sa v katastri obce nevyskytuje žiadna kategória chráneného územia.

Obrázok č. 3

Zdroj: Lokálna agenda 21 obce KnD

1.2 Analýza vonkajšieho prostredia

Postavenia, ekonomická sila a konkurencieschopnosť regiónu je dôležitým faktorom rozvoja miest a obcí nachádzajúcich sa na jeho území. Analýza vonkajšieho prostredia skúma postavenie a rozvoj Trnavského kraja, v ktorom leží obec Križovany nad Dudváhom. Prostredníctvom komparácie základných ukazovateľov v oblasti ľudských zdrojov a ekonomického rozvoja ponúka pohľad na vývoj regiónu v rámci Slovenskej republiky.

Údaje v rámci tejto časti boli získané z databázy DataCube, ktorú poskytuje Štatistický úrad Slovenskej republiky. Údaje boli sumarizované za rok 2014, pri tých ukazovateľoch, kde nebol dostupný rok 2014 bola uvedená hodnota za rok 2013. Sumár kľúčových disparít a faktorov rozvoja Trnavského kraja boli získané z Národnej stratégie regionálneho rozvoja Slovenskej republiky.

Trnavský kraj je tvorený 251 obcami z čoho 16 má štatút mesta. Z hľadiska typu obcí, tak ako aj v iných krajoch tvoria väčšinu obce s počtom obyvateľov do 1999. K týmto obciam spadá aj obec Križovany nad Dudváhom, ktorú tým možno zaradiť medzi stredne veľké obce.

Tabuľka č. 16: Počet obcí a miest (2014)

Kraj / počet	Obce s počtom obyvateľov 1 999 a menej	Obce s počtom obyvateľov 2 000 a viac	SPOLU	z toho miest
Bratislavský kraj	42	31	73	7
Trnavský kraj	192	59	251	16
Trenčiansky kraj	228	48	276	18
Nitriansky kraj	296	58	354	15
Žilinský kraj	249	66	315	18
Banskobystrický kraj	471	45	516	24
Prešovský kraj	601	64	665	23
Košický kraj	394	46	440	17

Zdroj: Štatistický úrad SR

Počtom obyvateľov je Trnavský kraj najmenším spomedzi ôsmich krajov a jeho zastúpenie tak na celkovom obyvateľstve v Slovenskej republike je 10,3 %. Hustotou obyvateľstva 135 obyvateľov na km² je tak na druhom mieste hneď za Bratislavským krajom.

Tabuľka č. 17: Počet obyvateľov a hustota obyvateľstva v roku 2014

Kraj	Počet obyvateľov	v %	Hustota obyvateľstva
Bratislavský kraj	625 167	11,53	303
Trnavský kraj	558 677	10,31	135
Trenčiansky kraj	591 233	10,91	131
Nitriansky kraj	684 922	12,63	108
Žilinský kraj	690 449	12,74	101
Banskobystrický kraj	655 359	12,09	69
Prešovský kraj	819 977	15,12	91
Košický kraj	795 565	14,67	118
SPOLU	5 421 349	100	

Zdroj: Štatistický úrad SR

Vo vekovom zložení obyvateľstva poproduktívna zložka mierne prevyšuje predproduktívnu zložku, tento jav je možné vidieť nielen v Trnavskom, ale v Trenčianskom a Nitrianskom kraji. Naopak východné kraje ako Košický, Prešovský, následne Žilinský kraj majú vyšší počet predproduktívnej zložky obyvateľstva (s veľmi malým rozdielom aj Bratislavský kraj a Banskobystrický kraj).

Tabuľka č. 18: Vekové zloženie obyvateľstva v %

Kraj / zložka obyvateľstva	Predproduktívny vek	Produktívny vek	Poproduktívny vek
Bratislavský kraj	15,28	69,69	15,03
Trnavský kraj	13,91	71,74	14,35
Trenčiansky kraj	13,29	71,38	15,33
Nitriansky kraj	13,36	71,42	15,22
Žilinský kraj	15,55	71,25	13,21
Banskobystrický kraj	14,57	70,89	14,55
Prešovský kraj	17,96	69,92	12,12
Košický kraj	17,19	70	12,81

Zdroj: Štatistický úrad SR

Index starnutia je porovnávaný s rokom 2004, kde vo všetkých krajoch nastal nárast tohto indexu. Pozitívne sa hodnotí, ak je index starnutia nižší ako 100, takúto hodnotu majú všetky s výnimkou Trnavského, Trenčianskeho a Nitrianskeho kraja. **Index ekonomickej závislosti** starých ľudí reprezentuje pomer medzi počtom osôb v poproduktívnom veku a počtom osôb v produktívnom veku. Aj keď ide o jednoduchý

štatistický pomerový ukazovateľ, používa sa na vyjadrenie potenciálneho ekonomického zaťaženia pracujúcej populácie (rastúcim) počtom osôb v neproduktívnom staršom veku. S rastom počtu obyvateľstva poproduktívnej populácie dochádza k zvyšovaniu **ekonomického zaťaženia produktívnej populácie**. Ekonomické zaťaženie je závislé od veľkosti predproduktívnych a poproduktívnych vekových kategórií k produktívnej vekovej kategórii. Komparáciu vývoja týchto troch vyššie uvedených ukazovateľov uvádza tabuľka č. 19.

Tabuľka č. 19: Index starnutia, ekonomickej závislosti a ekonomického zaťaženia v rokoch 2004 a 2014

Kraj / index	Index starnutia		Index ekonomickej závislosti starých ľudí (v %)		Index ekonomického zaťaženia osôb (v %)	
	2004	2014	2004	2014	2004	2014
Bratislavský kraj	89,91	98,4	16,33	21,57	34,5	43,5
Trnavský kraj	73,13	103,18	15,9	20,01	37,64	39,4
Trenčiansky kraj	79,1	115,3	17,22	21,47	38,99	40,1
Nitriansky kraj	83,67	113,94	17,98	21,32	39,46	40,02
Žilinský kraj	60,3	84,97	15,72	18,54	41,8	40,36
Banskobystrický kraj	73,85	99,88	17,03	20,52	40,08	41,07
Prešovský kraj	49,79	67,47	15,07	17,33	45,33	43,02
Košický kraj	57,6	74,51	15,41	18,30	42,16	42,86

Zdroj: Štatistický úrad SR

Hrubí domáci produkt na jedného obyvateľa bol v roku 2013 druhý najvyšší v rámci všetkých krajov Slovenska, hneď za Bratislavským krajom. V oblasti hrubej pridanej hodnoty sa kraj zaraďuje na tretie miesto za Bratislavský a Košický kraj.

Tabuľka č. 20: Hrubý domáci produkt a hrubá pridaná hodnota (rok 2013)

Kraj / ukazovateľ	Regionálny hrubý domáci produkt na obyvateľa (Eur konverzné)	Hrubá pridaná hodnota v bež. cenách (mil. Eur)
Bratislavský kraj	33 259,62	18 676,61
Trnavský kraj	14 790,61	7 516,98
Trenčiansky kraj	11 929,15	6 451,06
Nitriansky kraj	11 919,16	7 475,99
Žilinský kraj	11 663,04	7 344,49
Banskobystrický kraj	9 884,77	5 930,52
Prešovský kraj	8 097,51	6 043,86
Košický kraj	10 629,42	7 703,25

Zdroj: Štatistický úrad SR

Vývoj miery nezamestnanosti v Trnavskom kraji je uvedená na strane 18, ako aj porovnanie vývoja nezamestnanosti v okresom Trnavského kraja.

Priemerná mesačná mzda zamestnanca bola podobne ako hrubá pridaná hodnota tretia najvyššia opäťovne za Bratislavským a Košickým krajom. Prílev priamych zahraničných investícií predstavoval v roku 2013 hodnotu 110 984 tis. Eur.

Tabuľka č. 21: Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca (Eur) v roku 2014

Kraj / mzda	Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca (Eur) – rok 2014	Prílev PZI v tis. Eur – rok 2013
Bratislavský kraj	1 286	487 664
Trnavský kraj	892	110 984
Trenčiansky kraj	863	-2 579
Nitriansky kraj	829	26 235
Žilinský kraj	875	20 408
Banskobystrický kraj	837	-11 767
Prešovský kraj	767	-5 723
Košický kraj	908	44 791

Zdroj: Štatistický úrad SR, Národná banka Slovenska

Poznámka: PZI – priame zahraničné investície

V oblasti životného prostredia sú porovnané hodnoty tuhých emisií za rok 2004 a 2013. Tri kraje zaznamenali za sledované obdobie pokles tuhých emisií (Bratislavský, Trenčiansky a Košický). Vo zvyšných krajoch nastal nárast, vrátane Trnavského kraja.

Tabuľka č. 22: Tuhé emisie v tonách (v roku 2004 a 2013)

Kraj / rok	2004	2013
Bratislavský kraj	923,0	775,6
Trnavský kraj	1 522,0	1 933,9
Trenčiansky kraj	4 804,0	4 300,6
Nitriansky kraj	2 744,0	3 255,2
Žilinský kraj	5 852,0	7 079,8
Banskobystrický kraj	5 819,0	6 917,6
Prešovský kraj	4 588,0	4 846,3
Košický kraj	15 670,0	6 912,4

Zdroj: Štatistický úrad SR

K hlavným konkurenčným výhodám regiónu možno zaradiť: výhodnú geografickú polohu v blízkosti rozvojových aktivít Európskej únie, vysoký podiel zahraničného kapitálu a vysokokvalifikovanú pracovnú silu v strategicky dôležitých sektoroch.

Kľúčové disparity a faktory rozvoja Trnavského kraja

Hlavné disparity Trnavského kraja:

- inovačné a technologické zaostávanie spôsobuje zvyšujúcu sa energetickú a surovinovú náročnosť výroby
- disparity vo vzťahu mesta a okolia spôsobené nerovnomerným rozmiestnením služieb a vzdelávacích inštitúcií
- nízka úroveň informatizácie produkčnej sféry
- zníženie konkurencieschopnosti malého a stredného podnikania v dôsledku veľkej expanzie nadnárodných spoločností, ale aj často pre absentujúcu kvalitu poskytovaných služieb
- nedostatočná kvalita verejných služieb občanom a podnikateľskej sfére
- nedostatočná kvalita ciest II. a III. triedy má často za následok dopravné nehody
- vyšší podiel nezamestnaných v obciach v porovnaní s Trnavou a ostatnými mestami
- značný odlev pracovných síl do zahraničia z titulu blízkosti hraníc, pričom za vysokokvalifikované pracovné sily nie sú náhrady
- pomalá obnova kultúrohistorických pamiatok, čo je spôsobené nedostatkom vlastných finančných zdrojov
- nevyhovujúca miera nezamestnanosti s nevyrovnanou ponukou pracovných miest najmä vo vidieckych oblastiach

Zdroj: Národná stratégia regionálneho rozvoja SR

Hlavné faktory rozvoja Trnavského kraja:

- vysoký poľnohospodársky potenciál umožňuje pestovanie prakticky všetkých druhov ekologických potravín a živočíšnej výroby
- inovácia a rast konkurencieschopnosti slovenských produktov
- rozsiahla koncentrácia zahraničných investícií dáva predpoklad na využívanie nových technológií a inovácií najmä v automobilovom a elektrotechnickom priemysle, potravinárstve, energetike a farmaceutickom priemysle
- geopolitický polohový potenciál umožňuje priame kontakty s vyspelými regiónmi s možnosťou zintenzívnenia zahraničných investícií a medzinárodnej spolupráce
- využitie geotermálnych prameňov pre ďalší rozvoj tradičného kúpeľníctva s prepojením na ekologický vidiecky turizmus
- zlepšenie podnikateľského prostredia pre rozvoj malého a stredného podnikania v oblasti obchodu a služieb
- výhodná geografická poloha, štruktúra miest a hustota obyvateľstva na km²
- križovanie významných medzinárodných a vnútroštátnych trás železníc a ciest umožňuje lepšie zapojenie do medzinárodnej spolupráce a priaznivú väzbu na hlavné mesto Slovenska
- dostupnosť vzdelávacích, sociálnych a zdravotných zariadení

- stabilizovaný demografický vývoj a priaznivá veková štruktúra
dobrá sídelná štruktúra, vhodná pre dobrú a vyváženú obsluhu územia

Zdroj: Národná stratégia regionálneho rozvoja SR

STEEP analýza

Predstavuje analýzu makroprostredia na základe faktorov, ktorými sú sociologické, technologické, ekonomické, ekologické a politické. Sú to rôzne faktory z vonkajšieho prostredia, ktoré ovplyvňujú alebo v budúcnosti môžu ovplyvniť stratégiu obce. Názov analýzy je odvodený od začiatkových písmen oblastí, ktoré hodnotí.

STEEP faktory a oblasti, ktoré je možné v rámci nich analyzovať:

- **Sociálne faktory:** demografia, životný štýl, názory a postoje obyvateľov, migrácia ľudí, vzdelávanie, dobrovoľníctvo, postoj k práci, príjmy, životné hodnoty a pod.
- **Technologické faktory:** informačné a komunikačné technológie, veda, výskum, inovácie, e-služby, vybavenie domácností a pracovísk, doprava a pod.
- **Ekonomické faktory:** HDP, úroková miera, inflácia, výška daní, nezamestnanosť, ceny tovarov a služieb, kúpna sila obyvateľstva, výška investícií, fondy EÚ a pod.
- **Ekologické faktory:** trendy bio/eko, surovinové zdroje, zmena klímy a pod.
- **Politické a legislatívne faktory:** medzinárodná, štátna a regionálna legislatíva a stratégie (EÚ, SR, VÚC), politická stabilita, volebné cykly a pod.

STEEP analýza:

Sociálne faktory	
<ul style="list-style-type: none">• Postupná absencia dostatočného počtu potrebnej kvalifikovanej pracovnej sily• Zvyšujúca sa kriminalita• Starnutie obyvateľstva• Zmena v hodnotách a správaní	
Technologické faktory	
<ul style="list-style-type: none">• Nepružné reagovanie na potrebu inovácií• Rozvoj e-governmentu v oblasti verejnej správy• IKT ako nástroj rozvoja v rámci súkromného aj verejného sektora	
Ekonomické faktory	
<ul style="list-style-type: none">• Vplyv ekonomickej krízy na ekonomický rast a s tým súvisiace dopady• Nedostatok investícií do inovácií• Rast inflácie a neúmerný rast kúpyschopnosti obyvateľstva• Sociálna politika, ktorá spôsobuje demotiváciu hľadania zamestnania	
Ekologické faktory	
<ul style="list-style-type: none">• Vplyv podnikateľských subjektov na stav ŽP• Vplyv zmeny klímy (extrémne výkyvy počasia spôsobujúce majetkové škody)• Podpora rozvoja obnoviteľných zdrojov energií• Nákladné uplatňovanie niektorých prvkov európskej legislatívy	
Politické a legislatívne faktory	
<ul style="list-style-type: none">• Bariéry rozvoja malého a stredného podnikania	

- Štátna politika v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti
- Európske štrukturálne a investičné fondy EÚ
- Vymožiteľnosť práva a byrokracia

1.3 Zhodnotenie súčasného stavu územia

SWOT analýza

Jedným z podkladov na spracovanie stratégie obce je poznanie **silných a slabých stránok** na danom území a poznanie **príležitostí**, ale aj **rizík/ohrození** z vonkajšieho prostredia, ktoré môžu ovplyvniť ďalší rozvoj na území obce. Možnosť takéhoto zhodnotenia ponúka SWOT analýza, ktorá zachytáva práve vyššie uvedené oblasti. Využíva sa štandardne v strategickom plánovaní nielen v podnikateľskej sfére, ale aj vo verejnej správe.

SWOT analýza sa vykonáva za účasti miestnych aktérov, ktorí najlepšie poznajú dané územie. V obci Križovany nad Dudváhom bola vytvorená pracovným tímom. Postup jej tvorby zahŕňal definovanie silných, slabých stránok, príležitostí a ohrození. Do SWOT analýzy sa zároveň doplnili aj zistenia z dotazníkového prieskumu a analýzy vnútorného prostredia.

Následne boli analyzované zvlášť silné a slabé stránky a zvlášť príležitosti a riziká, všetky v zmysle metodiky na bodovanie. Ako výsledok oboch analýz vznikla matica hlavných faktorov rozvoja a hlavných disparít rozvoja územia. Na záver pracovná skupina zvážila a vybrala jednu zo štyroch prístupov k formovaniu stratégie obce na nadchádzajúce obdobie.

Členenie samotnej SWOT analýzy je nasledovné:

Matica analýzy SWOT	Pozitívny vplyv	Negatívny vplyv
Vnútorné faktory v súčasnosti	S Strengths Silné stránky	W Weaknesses Slabé stránky
Vonkajšie faktory v budúcnosti	O Opportunities Príležitosti	T Threats Ohrozenia

Bodovanie silných stránok a slabých stránok (S – W):

Poznámka: pri bodovaní sa berie do úvahy dôležitosť (vysoká/nízka) a intenzita vplyvu (vysoká, nízka).

- 1 – vysoký vplyv, vysoká dôležitosť = je potrebné sústrediť na túto oblasť snahu
- 2 – nízky vplyv, vysoká dôležitosť = je potrebné v tejto oblasti udržať snahu
- 3 – vysoký vplyv, nízka dôležitosť = táto oblasť má nízku prioritu
- 4 – vysoký vplyv, nízka dôležitosť = do tejto oblasti je potrebné nadmerné investovanie (pri silnej stránke ide o menej významnú silnú stránku)

Bodovanie príležitostí (O):

Poznámka: pri bodovaní sa berie do úvahy pravdepodobnosť úspechu (vysoká/nízka) a atraktivita (vysoká, nízka).

- 1 – vysoká pravdepodobnosť úspechu, vysoká atraktivita = príležitosť s najvyšším úžitkom
- 2 – nízka pravdepodobnosť úspechu, vysoká atraktivita = príležitosť zaujímavá len v prípade možnosti zvýšenia jej pravdepodobnosti úspechu
- 3 – vysoká pravdepodobnosť úspechu, nízka atraktivita = príležitosť zaujímavá len v prípade možnosti zvýšenia jej atraktivity
- 4 – vysoká pravdepodobnosť úspechu, nízka atraktivita = malá alebo nevyužitelná príležitosť

Bodovanie ohrození (O):

Poznámka: pri bodovaní sa berie do úvahy pravdepodobnosť výskytu (vysoká/nízka) a závažnosť (vysoká, nízka).

- 1 – vysoká pravdepodobnosť výskytu, vysoká závažnosť = najväčšie riziko
- 2 – nízka pravdepodobnosť výskytu, vysoká závažnosť = potreba skúmania v prípade zvýšenia pravdepodobnosti výskytu
- 3 – vysoká pravdepodobnosť výskytu, nízka závažnosť = potreba skúmania v prípade zvýšenia závažnosti
- 4 – nízka pravdepodobnosť výskytu, nízka závažnosť = malé riziko

Silné stránky:

Oblasť	Silné stránky	Bodové hodnotenie
H	Výborná geografická poloha a veľkosť obce.	1
H	Dobré teritoriálne pokrytie energetickou sieťou.	3
H	Blízkosť krajského mesta Trnava, ktoré je významným pólom rozvoja.	1
H	Dostatok pracovných príležitostí v Trnave a v blízkom okolí.	1
S	Stabilný počet obyvateľov v období posledných 7 rokov.	1
S	Školská a predškolská infraštruktúra v obci.	2
S	Obec ako bezpečné miesto pre život.	2
E	Existencia zariadenia pre seniorov zriadeného obcou.	2
E	Vodovod, kanalizácia i plyn v obci.	3
E	Dobre prepracované odpadové hospodárstvo.	3
E	Vybudovaný zberný dvor.	3
E	Kvalitné životné prostredie.	3

Slabé stránky:

Oblasť	Slabé stránky	Bodové hodnotenie
H	Nevyhovujúci stav väčšiny miestnych komunikácií a chodníkov.	1
H	Nedostatok pracovných príležitostí v obci.	4
H	Nedostatok obecných pozemkov a budov na ďalší rozvoj.	4
H	Nedostatok vlastných prostriedkov obce na ďalší rozvoj.	2
S	Dostupnosť obce verejnou dopravou.	3
S	Slabá propagácia obce ako kvalitného miesta pre život.	1
S	Takmer dvojnásobný počet osôb v poproduktívnom veku. oproti počtu obyvateľov v predproduktívnom veku.	1
S	Starnutie populácie obce (vysoká miera indexu starnutia).	3
S	Malý počet ordinačných hodín u praktického lekára a dlhá čakacia doba.	3
S	Nedostatočná komunikácia v oblasti prevencie kriminality.	2
S	Absencia nájomných bytových domov.	1
S	Limitovaná možnosť kultúrneho vyžitia, predovšetkým pre mladých.	2
S	Opakujúce sa kultúrne a spoločenské podujatia pre starších (bez inovácií v posledných rokoch).	3
S	Absencia fitnes centra / posilňovne.	2
S	Nezáujem obyvateľov o veci verejné.	2
E	Absencia kompostárne.	2
E	Nedostatočný počet dní, kedy je zberný dvor obce otvorený.	3
E	Kritický stav odvádzania povrchových vôd v niektorých častiach obce.	1

Príležitosti:

Oblasť	Príležitosti	Bodové hodnotenie
H	Zlepšovanie podnikateľského prostredia v obci.	2
H	Využitie partnerskej spolupráce v rámci združení a zoskupení, v ktorých je obec členom.	1
H	Čerpanie zo ŠIF EÚ.	1
H	Využitie grantov a dotácií určených na rozvoj športu a kultúry, ako aj podpory rozvoja kultúry zo strany VÚC.	1
H	Využitie grantových schém existujúcich v rámci súkromného sektora.	1
H	Využitie informačných technológií a e-governmentu na skvalitnenie služieb poskytovaných obcou.	2
H	Individuálna bytová výstavba v obci financovaná súkromným investorom.	1
H	Využitie dotačnej schémy na modernizáciu a zníženie energetickej náročnosti verejných budov.	1
S	Pomoc mladým rodinám pri získavaní bývania v obci.	2
E	Možnosti využívania alternatívnych zdrojov energie a rozvoj odvetví využívajúcich obnoviteľné domáce zdroje.	4

Ohrozenia:

Oblasť	Ohrozenia	Bodové hodnotenie
H	Riziko ekonomického prepadu v prípade ďalšej hospodárskej krízy (vplyv na rozpočet obce).	1
H	Zvyšujúca sa intenzita cestnej dopravy v blízkosti obce.	1
H	Presun kompetencií na samosprávy bez adekvátneho presunu finančných zdrojov.	1
H	Pokles a strata občianskych iniciatív v oblasti kultúry.	3
S	Nízke povedomie dobrovoľníctve a manažmente dobrovoľníctva vo vlastnej komunite.	4
S	Riziko dopravných nehôd v dôsledku nedodržiavanie rýchlosti v obci.	1
S	Ústup tradícií, vplyvy iných vzorov a kultúr - strata záujmu o šport a kultúru.	1
E	Nízka miera vymožitelnosti práva v oblasti životného a finančný dopad na rozpočet obce v dôsledku prísnejších predpisov na ochranu životného prostredia.	2
E	Postupná devastácia životného prostredia.	2

Hlavné disparity a hlavné faktory rozvoja územia

Na základe analýzy silných a slabých stránok na strane jednej a príležitostí a ohrození na strane druhej boli zostavené hlavné faktory a disparity rozvoja obce. Vychádzajú z najvyššie obodovaných faktorov v každej jednej oblasti (známka 1). Ide teda o silné a slabé stránky, na ktoré treba najviac sústrediť pozornosť a snahu, najväčšie riziká a príležitosti s najvyšším úžitkom.

	Faktory rozvoja	Disparity rozvoja
Vnútorne podmienky	Silné stránky: <ul style="list-style-type: none">• Výborná geografická poloha a veľkosť obce.• Blízkosť krajského mesta Trnava, ktoré je významným pólom rozvoja.• Dostatok pracovných príležitostí v Trnave a v blízkom okolí.• Stabilný počet obyvateľov v období posledných 7 rokov.	Slabé stránky: <ul style="list-style-type: none">• Absencia nájomných bytových domov.• Kritický stav odvádzania povrchových vôd v niektorých častiach obce.• Slabá propagácia obce ako kvalitného miesta pre život.• Takmer dvojnásobný počet osôb v poproduktívnom veku oproti počtu obyvateľov v predproduktívnom veku.• Nevyhovujúci stav väčšiny miestnych komunikácií a chodníkov.
Vonkajšie podmienky	Príležitosti: <ul style="list-style-type: none">• Využitie partnerskej spolupráce v rámci združení a zoskupení, v ktorých je obec členom.• Čerpanie zo ŠIF EÚ• Využitie grantov a dotácií určených na rozvoj športu a kultúry, ako aj podpory rozvoja kultúry zo strany VÚC.• Využitie grantových schém existujúcich v rámci súkromného sektora.• Individuálna bytová výstavba v obci financovaná súkromným investorom.• Využitie dotačnej schémy na modernizáciu a zníženie energetickej náročnosti verejných budov.	Ohrozenia: <ul style="list-style-type: none">• Riziko ekonomického prepadu v prípade ďalšej hospodárskej krízy (vplyv na rozpočet obce).• Zvyšujúca sa intenzita cestnej dopravy v blízkosti obce.• Presun kompetencií na samosprávu bez adekvátneho presunu finančných zdrojov.• Riziko dopravných nehôd v dôsledku nedodržiavanie rýchlosti v obci.• Ústup tradícií, vplyvy iných vzorov a kultúr - strata záujmu o šport a kultúru.

Výber vhodnej stratégie rozvoja obce

Posledným krokom v rámci SWOT analýzy je výber stratégie, ktorá sa bude realizovať v období rokov 2015 – 2020. Na výber sú štyri nižšie uvedené možnosti.

	Silné stránky (S)	Slabé stránky (W)
Príležitosti (O)	Stratégia SO Využiť príležitosti aplikovaním silných stránok.	Stratégia WO Prekonať slabé stránky využitím príležitostí.
Riziká (T)	Stratégia ST Vyhnúť sa rizikám využitím silných stránok.	Stratégia WT Minimalizovať slabé stránky a vyhýbať sa rizikám.

Stratégia SO: je vhodná pre organizáciu, ktorej pozícia je ideálna s prevažujúcimi silnými stránkami nad slabými. Takáto organizácia je schopná využívať svoje silné stránky na realizáciu príležitostí, ktoré ponúka externé prostredie. Musí však pri tom sledovať svoje slabé stránky a vyhýbať sa rizikám.

Stratégia WO: je vhodná pre organizáciu, v ktorej sú významné slabé miesta, ktoré je potrebné bezpodmienečne odstrániť. Na ich elimináciu však musí preto organizácia využiť alternatívne príležitosti. Využívaniu príležitostí často bránia práve existujúce slabé stránky.

Stratégia ST: spočíva vo využití silných stránok a vyhýbaní sa, resp. obmedzovaní vplyvu rizík vonkajšieho prostredia.

Stratégia WT: je defenzívna stratégia, založená na redukovaní, resp., elimináciu slabých stránok a vyhýbaní sa rizikám.

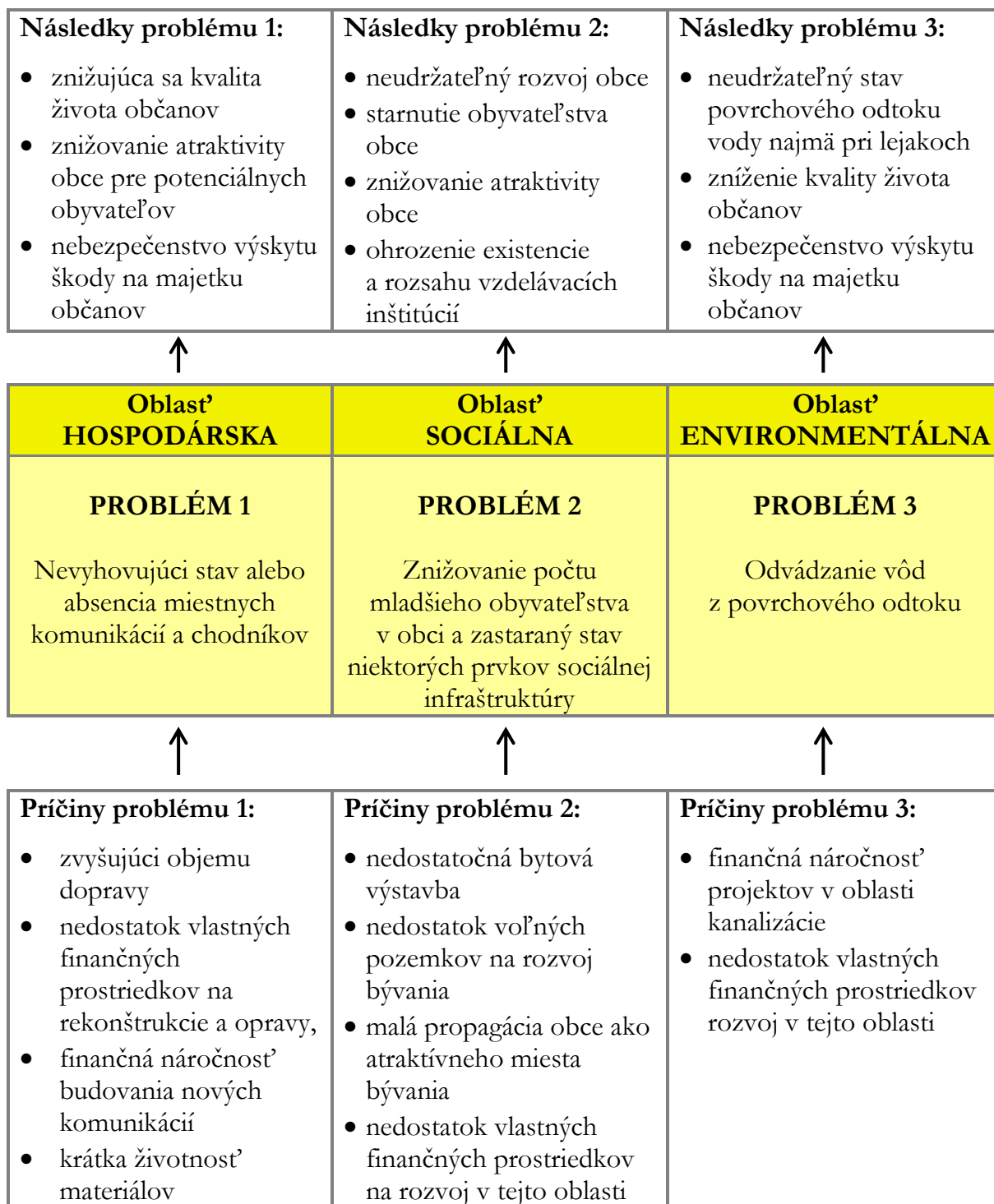
Faktory, ktoré je potrebné brať do úvahy pri výbere správnej stratégie sú účelnosť, vhodnosť, primeranosť a realizovateľnosť.

V prípade obce Križovany nad Dudváhom sa najvhodnejšou stratégiou javí druhá, t.j. Weaknesses – Opportunities: prekonanie slabých stránok využitím príležitostí.

Strom problémov

Strom problémov je jedným zo vstupov na formulovanie stratégie obce. Definuje najmarkantnejšie problémy na danom území s určením jeho príčin a následkov. Strom problémov sa vytvára na základe výsledkov zo SWOT analýzy, zistení z dotazníkového prieskumu, analytickej časti programu rozvoja obce a stretnutia pracovnej skupiny. Do stromu problémov sa následne z týchto zdrojov dostávajú len tie kľúčové, ktoré najviac rezonovali počas doby spracovania dokumentu.

**BUDE DOPLNENÁ PREDNÁ STRANA
STRATEGICKEJ ČASTI**

2. STRATEGICKÁ ČASŤ

2.1 Vytvorenie stromu cieľov zo stromu problémov

Strategická časť plánu rozvoja obce je premostením medzi súčasným stavom/vývojom obce definovanom analytickou časťou a víziou jeho ďalšieho rozvoja do budúcnosti. Kľúčovú úlohu pritom zohráva pretavenie stromu problémov do stromu cieľov. Kým strom problémov zachytáva súčasné negatívne trendy, strom cieľom predstavuje obraz budúcej želanej situácie v obci, je preto zrkadlovým obrazom stromu problémov.

Vytvorenie stromu cieľov zo stromu problémov		
Strom problémov	→	Strom cieľov
Kľúčové následky Znižujúca sa kvalita života občanov, znižovanie atraktivity obce.	→	Strategický cieľ Zvýšenie kvality života a atraktivity obce Križovany nad Dudváhom.
Následky H: znižujúca sa kvalita života občanov, znižovanie atraktivity obce pre potenciálnych obyvateľov, nebezpečenstvo výskytu škody na majetku občanov S: neudržateľný rozvoj obce, starnutie obyvateľstva obce, znižovanie atraktivity obce, ohrozenie existencie a rozsahu vzdelávacích inštitúcií E: neudržateľný stav povrchového odtoku vody najmä pri lejakoch, zníženie kvality života občanov, nebezpečenstvo výskytu škody na majetku občanov	→	Špecifická cieľ H: Zlepšenie stavu a rozsahu miestnych komunikácií a chodníkov S: Rozvoj bývania a modernizácia prvkov sociálnej infraštruktúry obce E: Odvádzanie povrchových vôd v obci

Problémy H: Nevyhovujúci stav alebo absencia miestnych komunikácií a chodníkov S: Znižovanie počtu mladšieho obyvateľstva v obci a zastaraný stav niektorých prvkov sociálnej infraštruktúry E: Odvádzanie vôd z povrchového odtoku	→	Priority H: Budovanie miestnych komunikácií a chodníkov S: Bytová výstavba a modernizácia sociálnej infraštruktúry E: Dažďová kanalizácia
Príčiny H: zvyšujúci sa objemu dopravy, nedostatok vlastných finančných prostriedkov na rekonštrukcie a opravy, finančná náročnosť budovania nových komunikácií, krátka životnosť materiálov S – nedostatočná bytová výstavba, nedostatok voľných pozemkov na rozvoj bývania, malá propagácia obce ako atraktívneho miesta bývania, nedostatok vlastných finančných prostriedkov na rozvoj v tejto oblasti E: finančná náročnosť projektov v oblasti kanalizácie, nedostatok vlastných finančných prostriedkov rozvoj v tejto oblasti	→	Opatrenia H: 1.1: Skvalitnenie miestnych komunikácií a chodníkov 1.2: Skvalitnenie miestneho rozhlasu S: 2.1: Bytová výstavba 2.2: Kultúrna infraštruktúra a kultúrno spoločenský život 2.3: Modernizácia a rekonštrukcia základnej školy 2.4: Rekonštrukcia hasičskej zbrojnice 2.5: Vybudovanie detského ihriska a fitness centra 2.6: Zvýšenie atraktivity a povedomia o obci 2.7: Skvalitnenie zdravotnej starostlivosti E: 3.1: Odvádzanie povrchových vôd 3.2: Zatraktívnenie a skvalitnenie parkov v obci 3.3: Skvalitnenie odpadového hospodárstva

Skratky: H – hospodárska oblasť, S – sociálna oblasť, E – environmentálna oblasť

2.2 Vízia obce a prehľadná schéma stromu cieľov

VÍZIA		
Želáme si, aby mala obec Križovany nad Dudváhom v horizonte 10 rokov vyšší počet mladšieho obyvateľstva, ktorý chceme zabezpečiť výstavbou bytových domov a IBV.		
STRATEGICKÝ CIEĽ		
Zvýšenie kvality života a atraktivity obce Križovany nad Dudváhom.		
1. Oblasť hospodárska PRIORITA: Zlepšenie stavu a rozsahu miestnych komunikácií a chodníkov Špecifický cieľ: Zlepšenie stavu a rozsahu miestnych komunikácií a chodníkov	2. Oblasť sociálna PRIORITA: Bytová výstavba a modernizácia sociálnej infraštruktúry Špecifický cieľ: Rozvoj bývania a modernizácia prvkov sociálnej infraštruktúry obce	3. Oblasť environmentálna PRIORITA: Dažďová kanalizácia Špecifický cieľ: Odvádzanie povrchových vôd v obci
Opatrenie 1.1: Skvalitnenie miestnych komunikácií a chodníkov Opatrenie 1.2: Skvalitnenie miestneho rozhlasu	Opatrenie 2.1: Bytová výstavba Opatrenie 2.2: Kultúrna infraštruktúra a kultúrno spoločenský život Opatrenie 2.3: Modernizácia a rekonštrukcia základnej školy Opatrenie 2.4: Rekonštrukcia hasičskej zbrojnice Opatrenie 2.5: Vybudovanie detského ihriska a fitness centra / posilňovne Opatrenie 2.6: Zvýšenie atraktivity a povedomia o obci Opatrenie 2.7: Skvalitnenie zdravotnej starostlivosti	Opatrenie 3.1: Odvádzanie povrchových vôd Opatrenie 3.2: Zatraktívnenie a skvalitnenie parkov v obci Opatrenie 3.3: Skvalitnenie odpadového hospodárstva

**BUDE DOPLNENÁ PREDNÁ STRANA
PROGRAMOVEJ ČASTI**

3. PROGRAMOVÁ ČASŤ

Programovú časť tvoria tri základné zložky. Tou prvou je stanovenie konkrétnych aktivít, prostredníctvom ktorých sa budú dosahovať jednotlivé špecifické ciele v rámci troch stanovených priorít. Druhou časťou je definovanie merateľných ukazovateľov ku každej jednej aktivite a v tretiu časť tvorí prehľad jednotlivých projektových zámerov.

3.1 Prehľad aktivít na dosiahnutie stanovených opatrení

Hospodárska oblasť

Opatrenie	Aktivita
1.1: Skvalitnenie miestnych komunikácií a chodníkov	1.1.1: Rekonštrukcia siete obecných komunikácií
	1.1.2: Rekonštrukcia a dobudovanie chodníkov v obci
	1.1.3: Vybudovanie novej cesty a chodníkov v lokalite Hliník
1.2: Skvalitnenie miestneho rozhlasu	1.2.1: Rekonštrukcia a modernizácia miestneho rozhlasu

Sociálna oblasť

Opatrenie	Aktivita
2.1: Bytová výstavba	2.1.1: Výstavba dvoch nájomných 9-bytových domov
2.2: Kultúrna infraštruktúra a kultúrno spoločenský život	2.2.1: Dokončenie rekonštrukcie budovy kultúrneho domu vrátane zateplenia
	2.2.2: Oprava interiéru v budove kultúrneho domu (maľovanie, výmena hlavnej opony, obklady, sadrokartóny, osvetlenie, rekonštrukcia sociálnych zariadení)
	2.2.3: Zvýšenie kultúrno spoločenských aktivít pre mladých
	2.2.4: Zvýšenie a inovácia kultúrno spoločenských aktivít pre starších
2.3: Modernizácia a rekonštrukcia základnej školy	2.3.1: Komplexná rekonštrukcia budovy dielni v základnej škole
	2.3.2: Rekonštrukcia budovy 1. pavilónu v základnej škole
2.4: Rekonštrukcia hasičskej zbrojnice	2.4.1: Výmena okien, dverí, vybudovanie sociálnych zariadení a ústredného kúrenia v budove hasičskej zbrojnice
2.5: Vybudovanie detského ihriska a fitness centra / posilňovne	2.5.1: Vybudovanie detského ihriska v parku, osadenie nových lavičiek
	2.5.2: Vybudovanie fitness centra / posilňovne
2.6: Zvýšenie atraktivity a povedomia o obci	2.6.1: Výroba a osadenie informačných dopravných značiek na R1 – Románska rotunda

	2.6.2: Propagácia obce ako kvalitného a atraktívneho miesta pre život
2.7: Skvalitnenie zdravotnej starostlivosti	2.7.1: Rozšírenie ordinačných dní praktického lekára a nastavenie systému na odstránenie dlhej čakacej doby

Environmentálna oblasť

Opatrenie	Aktivita
3.1: Odvádzanie povrchových vôd	3.1.1: Vybudovanie dažďovej kanalizácie v kritických lokalitách obce
3.2: Zatraktívnenie a skvalitnenie parkov v obci	3.2.1: Revitalizácia parku v Hliníku
	3.2.2: Revitalizácia parku pred pavilónom v základnej škole, oprava pomníka
3.3: Skvalitnenie odpadového hospodárstva	3.3.1: Zriadenie kompostárne
	3.3.2: Zvýšenie počtu dní v mesiaci kedy je zberný dvor otvorený

3.2 Merateľné ukazovatele aktivít

K jednotlivým aktivitám boli v rámci programovej časti priradené merateľné ukazovatele a to na úrovni ukazovateľov výstupu, výsledku a dopadu. Pri každom z nich je stanovená východisková hodnota (nula) v čase prípravy programu rozvoja obce a plánovaná hodnota v poslednom roku platnosti programu rozvoja obce, t.j. v roku 2020. Merateľné ukazovatele slúžia na priebežné a následné hodnotenie naplňania stratégie rozvoja obce.

Definícia jednotlivých typov ukazovateľov:

Ukazovatele výstupu:	
<ul style="list-style-type: none"> súvisia priamo s aktivitou, ide o konkrétny výstup aktivity v podobe produktu alebo služby. 	
Ukazovatele výsledku:	
	<ul style="list-style-type: none"> poskytujú informáciu o okamžitom účinku zrealizovanej aktivity (zmena, zníženie, zvýšenie).
Ukazovateľ dopadu:	
<ul style="list-style-type: none"> sledujú dlhodobý efekt realizovanej aktivity pre cieľovú skupinu alebo pre územie všeobecne. 	

Tabuľka č. 23: Prehľad merateľných ukazovateľov

Typ ukazovateľa	Názov ukazovateľa	Informačný zdroj	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota
				2015	2020
1.1.1: Rekonštrukcia siete obecných komunikácií					
výstup	Zrekonštruované komunikácie	obec	m	0	doplniť
výsledok	Počet obyvateľov využívajúcich zrekonštruované komunikácie	obec	počet	0	1816
dopad	Zrealizované projekty rekonštrukcie komunikácií	obec	počet	0	doplniť
1.1.2: Rekonštrukcia a dobudovanie chodníkov v obci					
výstup	Novovybudované a zrekonštruované chodníky	obec	m	0	doplniť
výsledok	Počet obyvateľov využívajúcich novovybudované a zrekonštruované chodníky	obec	počet	0	1816
dopad	Zrealizované projekty budovania nových a rekonštrukcie chodníkov	obec	počet	0	doplniť
1.1.3: Vybudovanie novej cesty a chodníkov v lokalite Hliník					
výstup	Vybudovaná cesta a chodníky v lokalite Hliník	obec	m	0	doplniť
výsledok	Počet obyvateľov využívajúcich novovybudovanú cestu a chodníky	obec	počet	0	doplniť
dopad	Zrealizované projekty budovania cesty a chodníkov v lokalite Hliník	obec	počet	0	doplniť
1.2.1: Rekonštrukcia a modernizácia miestneho rozhlasu					
výstup	Zrekonštruovaný miestny rozhlas	obec	doplniť	0	doplniť
výsledok	Počet obyvateľov využívajúcich zrekonštruovaný miestny rozhlas	obec	počet	0	1816
dopad	Zrealizované projekty rekonštrukcie miestneho rozhlasu	obec	počet	0	doplniť
2.1.1: Výstavba dvoch nájomných 9-bytových domov					
výstup	Nájomné byty	obec	počet	0	18
výsledok	Počet obyvateľov využívajúcich bytové domy	obec	počet	0	55
dopad	Zrealizované projekty výstavby bytových domov	obec	počet	0	2
2.2.1: Dokončenie rekonštrukcie budovy kultúrneho domu vrátane zateplenia					
výstup	Zrekonštruovaný kultúrny dom	obec	počet	0	1
výsledok	Počet obyvateľov využívajúcich zrekonštruovaný kultúrny dom	obec	počet	0	1816
dopad	Zrealizované projekty rekonštrukcie kultúrneho domu	obec	počet	0	doplniť
2.2.2: Oprava interiéru v budove kultúrneho domu (maľovanie, výmena hlavnej opony, obklady, sadrokartóny, osvetlenie, rekonštrukcia sociálnych zariadení)					
výstup	Zrekonštruovaný interiér kultúrneho domu	obec	počet	0	1

výsledok	Počet obyvateľov využívajúcich zrekonštruované priestory	obec	počet	0	1816
dopad	Zrealizované projekty rekonštrukcie interiéru kultúrneho domu	obec	počet	0	doplniť
2.2.3: Zvýšenie kultúrno spoločenských aktivít pre mladých					
výstup	Počet nových kultúrno spoločenských aktivít	obec	počet	0	doplniť
výsledok	Počet mladých zúčastňujúcich sa nových aktivít	obec	počet	0	doplniť
dopad	Počet mladých zúčastňujúcich sa nových aktivít	obec	počet	0	doplniť
2.2.4: Zvýšenie a inovácia kultúrno spoločenských aktivít pre starších					
výstup	Počet nových a inovovaných kultúrno spoločenských aktivít	obec	počet	0	doplniť
výsledok	Počet obyvateľov zúčastňujúcich sa nových a inovovaných aktivít	obec	počet	0	Doplniť
dopad	Počet obyvateľov zúčastňujúcich sa nových a inovovaných aktivít	obec	počet	0	doplniť
2.3.1: Komplexná rekonštrukcia budovy dielne v základnej škole					
výstup	Zrekonštruovaná budova dielne	obec	m ²	0	doplniť
výsledok	Počet žiakov využívajúcich zrekonštruovanú budovu	obec	počet	0	doplniť
dopad	Zrealizované projekty rekonštrukcie budovy dielne	obec	počet	0	doplniť
2.3.2: Rekonštrukcia budovy 1. pavilónu v základnej škole					
výstup	Zrekonštruovaný pavilón	obec	počet	0	1
výsledok	Počet žiakov využívajúcich zrekonštruovaný pavilón	obec	počet	0	doplniť
dopad	Zrealizované projekty rekonštrukcie pavilónu	obec	počet	0	doplniť
2.4.1: Výmena okien, dverí, vybudovanie sociálnych zariadení a ústredného kúrenia v budove hasičskej zbrojnice					
výstup	Zrekonštruovaná hasičská zbrojnica	obec	počet	0	1
výsledok	Počet obyvateľov, pre ktorých má slúžiť zrekonštruovaná hasičská zbrojnica	obec	počet	0	1816
dopad	Zrealizované projekty na rekonštrukciu hasičskej zbrojnice	obec	počet	0	doplniť
2.5.1: Vybudovanie detského ihriska v parku, osadenie nových lavičiek					
výstup	Nové detské ihrisko	obec	počet	0	1
výsledok	Počet obyvateľov využívajúcich detské ihrisko	obec	počet	0	1816
dopad	Zrealizované projekty na vytvorenie detského ihriska	obec	počet	0	doplniť
2.5.2: Vybudovanie fitness centra / posilňovne					
výstup	Zriadené fitness centrum / posilňovňa	obec	počet	0	1
výsledok	Počet obyvateľov využívajúcich fitness centrum / posilňovňu	obec	počet	0	doplniť

dopad	Počet projektov zriadenia fitnes centra / posilňovne	obec	počet	0	1
2.6.1: Výroba a osadenie informačných dopravných značiek na R1 – Románska rotunda					
výstup	Informačná dopravná značka	obec	počet	0	doplniť
výsledok	doplniť	obec	doplniť	0	doplniť
dopad	doplniť	obec	doplniť	0	doplniť
2.6.2: Propagácia obce ako kvalitného a atraktívneho miesta pre život					
výstup	Počet mediálizácií na regionálnej úrovni	obec	počet	0	doplniť
výsledok	Zvýšenie záujmu bývania v obci	obec	počet	0	doplniť
dopad	Zvýšenie počtu obyvateľov	obec	počet	0	doplniť
2.7.1: Rozšírenie ordinačných dní praktického lekára a nastavenie systému na odstránenie dlhej čakacej doby					
výstup	Rozšírené ordinačné dni	obec	počet	0	doplniť
výsledok	Počet obyvateľov využívajúcich rozšírené ordinačné dni	obec	počet	0	1816
dopad	Zvýšenie spokojnosti so zdravotnou starostlivosťou v obci	obec	%	0	doplniť
3.1.1: Vybudovanie dažďovej kanalizácie v kritických lokalitách obce					
výstup	Dažďová kanalizácia	obec	m	0	doplniť
výsledok	Počet obyvateľov, pre ktorých bude slúžiť dažďová kanalizácia	obec	počet	0	1816
dopad	Zrealizované projekty na vybudovanie dažďovej kanalizácie	obec	počet	0	doplniť
3.2.1. Revitalizácia parku v Hliníku					
výstup	Zrevitalizovaný park	obec	počet	0	1
výsledok	Počet obyvateľov využívajúcich park	obec	počet	0	1816
dopad	Zrealizované projekty na revitalizáciu parku	obec	počet	0	doplniť
3.2.2. Revitalizácia parku pred pavilónom v základnej škole, oprava pomníka					
výstup	Zrevitalizovaný park	obec	počet	0	1
výsledok	Počet obyvateľov využívajúcich park	obec	počet	0	doplniť
dopad	Zrealizované projekty na revitalizáciu parku	obec	počet	0	doplniť
3.3.1: Zriadenie kompostárne					
výstup	Počet vybudovaných kompostární	obec	počet	0	1
výsledok	Počet obyvateľov využívajúcich kompostáreň	obec	počet	0	1816
dopad	Zrealizované projekty na zriadenie kompostárne	obec	počet	0	doplniť
3.3.2: Zvýšenie počtu dní v mesiaci kedy je zberný dvor otvorený					
výstup	Počet zvýšených otvorených dní v mesiaci	obec	počet	0	doplniť
výsledok	Počet obyvateľov využívajúcich zvýšený počet otvorených dní	obec	počet	0	1816
dopad	Zvýšenie využitia zberného dvora	obec	%	0	doplniť

Zdroj: Obecný úrad Krížovany nad Dudváhom

3.3. Súhrnný prehľad projektových zámerov

Prehľad projektových zámerov predstavuje konkretizáciu vyššie uvedených aktivít. Platí pritom nasledovný vzťah využívania pomenovaní aktivity a projektové zábery:

Strategický dokument		Plánovanie realizácie aktivity		Projektový manažment
aktivita (PRO)	⇒	projektový zámer (akčný plán)	⇒	projekt (realizácia)

Aktivity a projektové zábery predstavujú podľa vyššie uvedenej schémy synonymá. V programe rozvoja obce sú jednotlivé opatrenia konkretizované cez aktivity, ktoré sa majú uskutočniť. Následne sa vypracováva akčný plán, ktorý dáva predpoklad konkrétnej realizácii aktivít (ide o predprojektovú fázu). Výsledkom realizácie projektového záberu je konkrétny projekt (nastupuje projektový manažment).

Súhrnný prehľad projektových zámerov obce Križovany nad Dudváhom je uvedený v **prílohe č. 3**. Ten popisuje zameranie projektového záberu, ukazovatele výstupov, stav pripravenosti projektového záberu, predpokladaný termín realizácie, predpokladané náklady, ako aj potenciálnu spoluprácu pri realizácii s partnermi.

**BUDE DOPLNENÁ PREDNÁ STRANA
REALIZAČNEJ ČASTI**

4. REALIZAČNÁ ČASŤ

Realizačná časť programu rozvoj obce predstavuje popis manažérstva implementácie stratégie obce, t.j. napĺňanie opatrení prostredníctvom realizácie jednotlivých aktivít. Táto časť zahŕňa v sebe organizačné zabezpečenie monitorovania, hodnotenia, ako aj komunikácie stratégie obce. Neoddeliteľnou súčasťou realizačnej časti je akčný plán na roky 2015 – 2020.

4.1 Systém implementácie, monitorovania a hodnotenia programu rozvoja obce

Implementácia programu rozvoja obce začína po schválení dokumentu obecným zastupiteľstvom. Jednotlivé zodpovednosti v rámci tejto fázy sú uvedené nižšie:

Starosta obce	⇒ v súčinnosti	Obecné zastupiteľstvo
Realizácia naplánovaných aktivít		
Vyčlenenie finančných prostriedkov v rozpočte obce na plnenie aktivít a aktívne vyhl'adávať zdroje financovania náročnejších projektov		
Aktívna podpora a angažovanosť vo vytváraní spolupráce hlavných aktérov v rozvoji obce a koordinovať tieto vzťahy		
Monitorovanie, vyhodnocovanie a v prípade potreby aktualizácia plnenie stratégie obce		

Monitoring a hodnotenie stratégie akejkoľvek organizácie sú základnými činnosťami v rámci strategického plánovania. Tieto činnosti je možné označiť ako nástroj pre zlepšovanie výkonnosti stratégie. Jedná sa o priebežné sledovanie, plánovanie zmien, zber dát a informácií slúžiacich k napĺňaniu stratégie a jej cieľov, konkrétnych výsledkov a prínosov. Monitoring a hodnotenia spravidla vykonávajú subjekty implementačnej štruktúry.

Plán hodnotenia a monitorovania programu rozvoja obce

Typ činnosti	Vykonané prvýkrát	Dôvod vykonania / periodicita / zodpovednosť
Monitorovanie	Priebežne po začatí realizácie PRO	Sledovanie a reagovanie na faktory ovplyvňujúce plnenie stratégie počas roka Priebežne Starosta (OZ berie na vedomie)
Tematické hodnotenie časti PRO	V roku 2016	V prípade identifikovania niektorej témy hodnotenia ako rizikovej časti v predchádzajúcom hodnotení V prípade výskytu rizikovej témy Starosta (OZ berie na vedomie)

Hodnotenie	V roku 2016	Sumárne hodnotenie pokroku v realizácii stratégie obce prostredníctvom zadaného postupu predstavujúceho Hodnotiacu správu (vychádza z hodnotenia akčného plánu na daný rok) . Ročne Starosta (OZ schvaľuje)
Aktualizácia	V prípade potreby	Výskyt nových možností, prípadne limitujúcich faktorov – rizík v realizácii zadaných opatrení. V prípade potreby Starosta (OZ schvaľuje)

4.2 Komunikačná stratégia programu rozvoja obce

Komunikácia stratégie obce je dôležitou súčasťou manažérstva rozvoja obce. Hlavnými cieľovými skupinami, na ktoré by mala byť komunikácia upriamená sú obyvatelia obce, ďalší miestni aktéri rozvoja obce kam možno zaradiť podnikateľské subjekty pôsobiace v obci, ale aj miestne organizácie pôsobiace v obci.

Medzi hlavné komunikačné nástroje obce Križovany nad Dudváhom možno zaradiť internetovú stránku obce, miestny rozhlas a informačné tabule obce. Dôležitou súčasťou komunikácie je aj neformálna komunikácia členov manažmentu obce s obyvateľmi obce.

Cieľom komunikácie stratégie obce bude informovanie cieľovej skupiny o rozvoji a naplňaní stanovených cieľov, prípadne angažovanie cieľovej skupiny na ich realizácii alebo aktualizácii.

4.3 Akčný plán realizácie programu rozvoja obce

Tak ako bolo uvedené v programovej časti, aktivity uvedené v programe rozvoj obce sa dostávajú do akčného plánu v podobe projektových zámerov. Systém zostavovania akčného plánu obce Križovany nad Dudváhom je nastavený tak, že akčný plán bude vytvorený vždy na kalendárny rok (prvý na rok 2016), kde sa zostaví sumár projektových zámerov s predpokladom realizácie v danom roku.

Systém zostavenia akčného plánu na kalendárny rok bol zvolený z dôvodu meniacich sa podmienok v čase a značnej závislosti realizácie projektových zámerov na externých zdrojoch (predovšetkým ŠIF EÚ). Akčný plán je tak isto vnímaný ako dynamický dokument, ktorý je možné v prípade potreby meniť a aktualizovať.

Obsahovo je na začiatku akčného plánu uvedený sumár všetkých projektových zámerov, z ktorých obec vyberá konkrétne tie, ktoré plánuje v danom roku realizovať. Ku každému projektovému zámeru je uvedená zodpovednosť, plánované výdavky, zdroj financovania, predpokladaný termín realizácie, reálny termín začiatku realizácie, predpokladaný termín ukončenia realizácie, poznámky a priestor na vyhodnotenie ku koncu kalendárneho roka.

Akčný plán obce Križovany nad Dudváhom je uvedený v prílohe č. 4.

**BUDE DOPLNENÁ PREDNÁ STRANA
FINANČNEJ ČASTI**

5. FINANČNÁ ČASŤ

Finančná časť predstavuje prehľad financovania stratégie rozvoja obce na nadchádzajúce obdobie, pričom bude využitý model viaczdrojového financovania. Značná časť aktivít je infraštruktúrneho charakteru, či už v oblasti technickej alebo sociálnej infraštruktúry. Tieto projekty sú finančne náročné a obec ich nedokáže realizovať z vlastných zdrojov. Z toho dôvodu sa pri ich financovaní počíta s externými verejnými zdrojmi, predovšetkým zo ŠIF EÚ.

Financovania PRO KnD možno z hľadiska zdrojov rozdeliť nasledovne:

Verejné zdroje:	
<ul style="list-style-type: none">rozpočet obce: umožňuje financovať menšie rozvojové projekty alebo finančnú spoluúčasť projektov financovaných z externých zdrojovŠR: umožňuje financovať rozvojové aktivity obce v podobe dotácií z rôznych rezortov, prostredníctvom Štátneho fondu rozvoja bývania rozvoj bytovej výstavby v obciach, prostredníctvom Environmentálneho fondu projekty v oblasti ŽP a pod.	
Fondy Európskej únie:	
	<ul style="list-style-type: none">primárnym zdrojom rozvojových aktivít obcí sú Európsky fond regionálneho rozvoja, Európsky sociálny fond, Európsky poľnohospodársky a garančný fond a Kohézny fond. Ich cieľom je znižovanie rozdielov medzi európskymi regiónmi. V programovacom období 2014 – 2020 bude SR čerpať z uvedených fondov prostredníctvom 8 operačných programov a Programu rozvoja vidieka: OP Efektívna verejná správa, OP Integrovaná infraštruktúra, Integrovaný regionálny operačný program, OP Kvalita životného prostredia, OP Ľudské zdroje, OP Výskum a vývoj, OP Rybné hospodárstvo, OP Technická pomoc.

Plánovaný indikatívny rozpočet obce Križovany nad Dudváhom, ktorý je určený na roky 2015 – 2020 je uvedený v tabuľke č. 24.

Tabuľka č. 24: Indikatívny rozpočet PRO Križovany nad Dudváhom (sumarizácia v €)

	Rok						
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Spolu
1. Hospodárska oblasť	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť
2. Sociálna oblasť	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť
3. Environmentálna oblasť	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť
SPOLU:							doplniť

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka č. 25: Model viaczdrojového financovania PRO

Opatrenie	Celkové náklady	Viaczdrojové financovanie					
		Verejné zdroje					Súkromné zdroje
		EÚ	Štát	VÚC	Obec	Spolu	
1.1 Skvalitnenie miestnych komunikácií a chodníkov	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť
1.2: Skvalitnenie miestneho rozhlasu	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť
2.1: Bytová výstavba	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť
2.2: Kultúrna infraštruktúra a kultúrno spoločenský život	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť
2.3: Modernizácia a rekonštrukcia základnej školy	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť
2.4: Rekonštrukcia hasičskej zbrojnice	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť
2.5: Vybudovanie detského ihriska a fitness centra / posilovne	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť
2.6: Zvýšenie povedomia o kultúrnych pamiatkach v obci	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť
2.7: Skvalitnenie zdravotnej starostlivosti	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť
3.1: Odvádzanie povrchových vôd	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť
3.2: Zatraktívnenie a skvalitnenie parkov v obci	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť
3.3: Skvalitnenie odpadového hospodárstva	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť
Spolu	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť	doplniť

Zdroj: vlastné spracovanie

Finančný rámec pre realizáciu Programu rozvoja obce Križovany nad Dudváhom je uvedený v prílohe č. 5.

Zoznam použitých skratiek

ČOV	– čistenie odpadových vôd
EÚ	– Európska únia
IBV	– individuálna bytová výstavba
KnD	– Križovany nad Dudváhom
MŠ	– materská škola
OCÚ	– obecný úrad
OZ	– obecné zastupiteľstvo
PHSR	– program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
PRO	– program rozvoja obce
SODB	– Sčítanie obyvateľov, domov a bytov
STEEP	– Social, technological, economic, environmental, political analysis
SR	– Slovenská republika
SWOT	– Strength, weaknesses, opportunities, threatens
ŠIF EÚ	– Štrukturálne a investičné fondy Európskej únie
ŠR	– štátny rozpočet
ŠÚ SR	– Štatistický úrad Slovenskej republiky
TJ	– telovýchovná jednotka
TTSK	– Trnavský samosprávny kraj
UoZ	– uchádzač o zamestnanie
ÚPSVaR SR	– Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
VÚC	– Vyšší územný celok
ZŠ	– základná škola
Z. z.	– Zbierka zákonov
ŽP	– životné prostredie

Zoznam príloh

Príloha č. 1 – Zoznam členov riadiaceho tímu a pracovnej skupiny

Príloha č. 2 – Vyhodnotenie dotazníkového prieskumu

Príloha č. 3 – Súhrnný prehľad projektových zámerov

Príloha č. 4 – Akčný plán plnenia PRO 2015 – 2020

Príloha č. 5 – Podrobný finančný rámec pre realizáciu PRO

Príloha č. 6 – Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov a použitých zdrojov